פָּרָשַׁת : נֹזַ"ז

הַפְּטָרָה : רָנִּי עֲקָרָה(יְשַׁעְיָהוּ נד,א)

ממוצאי שבת שואלים בא"י
טל ומטר בברכת השנים

בְּנֵי בְּרַק	יְרוּשָׁלַיִם	חֵיפָה
הַדְלָקַת נֵרוֹת שַׁבָּת : 17:41	17:26	17:33
צֵאת הַשַּׁבָּת : 18:39	18:37	18:13
שְׁקִיעַת הַחַמָּה : 18:02:45	ר"ת:	19:14

שְׁמוֹ"תָ פְּסוּקֶיהָ: 153
שֶׁכָּל הַמְּשָׁלִים פָּרָשִׁיוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר מַאֲרִיכִין לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו.(בְּרָכוֹת ח)

מִנְחַת יִצְחָק
לִקּוּטִים מִחז"ל הַקְּדוֹשִׁים

קוֹבֵץ קָטָן הַכְּמוּת וְרַב הָאֵיכוּת לְחַזֵּק לִבּוֹתֵיהֶם שֶׁל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם

הֲכָנוֹת נִצְרָכוֹת לְשַׁבָּת קוֹדֶשׁ.{סִדְרָה (83)
כֵּיצַד לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ מִקְדוֹשָׁה הָעֶלְיוֹנָה שֶׁהִוא בְּחִינַת אֱמֶת

מַעֲלַת תְּפִלַּת וָתִיקִין {סִדְרָה(69}
חֲבִילַת הַסִּיּוּעַ מִן הַשָּׁמַיִם

מַעֲלַת לִמּוּד הַזֹּהַר {סִדְרָה(74)
הָעֲצָה הַיְּעוּצָה לְכָל קְהִלּוֹת קֹדֶשׁ לְהִנָּצֵל מֵאוֹיְבֵינוּ

דֶּרֶךְ אֶרֶץ קַדְמָה לַתּוֹרָה {יז'} חָדָשׁ!
מִדּוֹת וְהַנְהָגוֹת טוֹבוֹת מֵחֲזֵ"ל הַקְּדוֹשִׁים – אֵיךְ מַגִּיעִים לְמֻתִּיקוּת הַתּוֹרָה כָּזֹאת?

פְּלִאֵי הַבּוֹרֵא מִבְּשָׂרִי אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ{סִדְרָה(48)}
רַחֲמָנָא לִבָּא בָּעֵי – אַהֲבָה וְחֵשֶׁק עָצוּם לד"ת כַּלֵּב

תּוּפִּינִים לְשַׁבָּת קוֹדֶשׁ
לָמָּה הֵצַרְתָּ הקב"ה לְהַצִּיל נֹחַ ע"י תֵּבָה

מֵאוֹצְרוֹת הַהַפְטָרָה – שֶׁלֹּא לְהוֹלִיד רְשָׁעִים כְּוָתֵיכוּ חָדָשׁ!
יַהֲלוֹמִים נוֹצְצִים מֵהַפְּטָרַת הַשָּׁבוּעַ בְּמְיַחֵד בִּשְׁבִילִי

לִקְחֵי הַפָּרָשָׁה לְשַׁבָּת – עֵצוֹת וְהַנְהָגוֹת מֵחֲזַ"ל הַקְּדוֹשִׁים
עָצְמַת תְּפִלָּתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל מוֹרִידִים שֶׁפַע וְטוֹבָה לְכָל הָעוֹלָם

פִּלְפִּלִין מְפֻלְפָּלִין –{סִדְרָה (44)}
בִּתְשׁוּבָה לִשְׁאֵלָה, בְּגֶדֶר אִסּוּר שִׂיחָה בְּ'חֲזֵרַת הַשָּׁ"ץ'

חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ (יח') חָדָשׁ!
אֵיךְ דִּבֵּר הָעוֹרֵב עִם נֹחַ? וְאֵיךְ הֵבִין שִׂיחָתוֹ?

"יָהַב לֵיהּ יְדֵיהּ, וְאוֹקְמֵיהּ" לֵב בּוֹעֵר וְכִסּוּפִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מֵהָאֲדְמוֹר מִקָּאמַרְנָא זצ"ל
אֵשׁ לַהֶבֶת שַׁלְהֶבֶת לוֹ' מִקְבַּץ חִדּוּשִׁים–סוד צֹהַר | תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה

מָה־אָהַבְתִּי תּוֹרָתֶךָ
מַדּוּעַ סֵרֵב נֹחַ לָצֵאת מִן הַתֵּבָה?

הֲכָנוֹת נִצְרָכוֹת לְשַׁבָּת קוֹדֶשׁ {סִדְרָה(83)}– כֵּיצַד לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ מִקְדוֹשָׁה הָעֶלְיוֹנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱמֶת

חַיִּי וְרֵעֵי קוֹרְלִיס יְקָרִיס ☜ יוֹדוּ מַעֲלַת הַחֲחֹדוֹת וְעוֹלַמְתָּם בְּפֵרֵט בְּעֵת לֵרָה לִיעַקֵּב אַךְ יֵשׁ שֶׁטּוֹרְחִים רַבּוֹת לַעֲשׂוֹת סְלָקִים בַּחֲחֹדוֹת הַגְּפַלֵּאה הַזֹּאת, שׁוֹעֲלִים מְחַבְּלִים. לָכֵן עַל כָּל יְהוּדִי בְּאֲשֶׁר הוּא מוּטָלֶת הַחוֹבָה לְרַגִּישׁוּת גְּדוֹלָה בְּעִנְיָן וְלַהוֹקִיעַ אוֹתָם הַחוֹלֶה כְּדֵי לִשְׁמֹר אֶת מַחֲזוּתֵינוּ, וּכְדֵי לְהַבְהִיר לָמָה הֵם גּוֹרְמִים נִגְיעָה כָּזֹאת נַתֵּ"ל מַה עִנְיָנוֹ וּמַה הוּא פּוּגֵם וְהַנָּה אִפּוּי' לְמַ"ד תְּחוּמִין לְאוֹרַיְיתָא עכ"ז פָּטוּר הוּא מִמִּיתָה. וְהַטַּעַם הוּא לְפִי שֶׁהוּא מוֹגִיעַ אֶת עַצְמוֹ מְחוּץ לַתְּחוּם הַקְּדוֹשָׁה שֶׁהוּא שִׁיעוּר ב' אַלְפַּיִם אַמָּה ד' מִילִין כְּמַ"ש אַלְכְּלוֹ וּמִינוֹ פּוּגֵם רַק אֶת עַצְמוֹ שֶׁהוֹגִיעַ אֶת עַצְמוֹ מְחוּץ לַתְּחוּם הַקְּדוֹשָׁה אֶל מְקוֹם הַקְּלִי'. אֲבָל הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת חַיָּב מִיתָה לְפִי שֶׁגּוֹרֵם אֶל הַקְּלִי' הַקַּרְקַע מְלָאכָת חוֹל לְהִכָּנֵס אֶל תּוֹךְ קְדוּשַׁת שַׁבָּת וְגוֹרֵם רֵעַ לוֹ וּלְזוּלָתוֹ וְלָכֵן עוֹנְשׁוֹ גָּדוֹל מְאֹד. וז"ס מְחַלְּלֶיהָ מוֹת יוּמָת וְהוּא מְלַשּׁוֹן חֹלֶל כְּנִזְכָּר בְּהַקְדָּמַת דַּף' בְּרֵאשִׁית כִּי מַכְנִיס אֶת הַקְּלִיפּוֹת לְתוֹךְ הַחֹלֶל וְהַמְקוֹם שֶׁל הַקְּדוּשָׁה הַנַּ"ל שַׁבָּת. וְזֶהוּ לְשׁוֹן חִילּוּל שַׁבָּת. שֵׁעֶר הַכַּוָּנוֹת – לְרוּשִׁי סֹדֵר שַׁבָּת. וּמִכֹּחַ נִבְיָן אֶת חוֹמַרַת חִילּוּל שַׁבָּת שֶׁכְּנֶגֶד זֶה אֵין עֹלֶה וְאֵין תְּבוּנָה נֶגֶד ה' יִתְבָּרֵךְ,וּשְׁמַעְתִּי שֶׁמַּכְנִיס אֶת הַשַּׁבָּת שֶׁבָּה הָיְתָה הַתְּקָפָה הַרְלַחְנִית הַנּוֹרָאָה עַל יְשׁוּבֵי הָעוֹטְף "שַׁבָּת אִרּוּרָה" וְחֲלִילָה לוֹמַר כָּךְ, לֹא הַשַּׁבָּת אִרּוּרָה כִּי אִם הַמַּעֲשִׂים הַנּוֹרָאִים שֶׁל חִילּוּל שַׁבָּת וְחִילּוּל קְדוּשַׁת עַם יִשְׂרָאֵל שֶׁזֶּה הַנִּגְיעוּת וְאֵין פּוֹלֵה פֶּה וּמַלְפֵּף...לָמָה ? וַתִּפָּלֵא הָעָיֶר תֹּהֶם. וּאִם"כ שׁוֹאֲלִים לָמָה בְּשֶׁלָּהּ קָלָה הִסְתַּלְּקוּ פָּנֶיָ לֶגַע מִפֶּנּוּ. עוֹד נִרְאֶה גָּדֵל אִפּוּד שִׁיקָה בְּ'חֲזֵרַת הַשָּׁ"ץ'. וְאֵיזֶה חֲכִילַת סִיוּעַ מִן הַשָּׁמַיִם מְקַבְּלִים אַנְשֵׁי נֵן הַחֹמָה, מִהֵי הַעֲלָה הֵיעוֹלֶה לְהַגְלֵל מְאוֹיְבֵנוּ, כֵּיצַד לִזְכּוֹת לְמֻתִּיקוּת הַתּוֹרָה? אֵיךְ מַכְנִיסִים אַהֲבָה וְחֵשֶׁק עָצוּם לד"ת בְּלֵב? ,וְלָמָה הקב"ה הַלִּיל אֶת נֹחַ דּוּקָא בְּתֵיבָה? וְעוֹד... אֵיךְ לִיבֵּר הָעוֹרֵב עִם נֹחַ? וְלָמָה נֹחַ סֵרֵב לָצֵאת מִן הַתֵּיבָה? ☜ עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר וגו' (בְּרֵאשִׁית ו יד). אִיתָא בְּילַקּוּט רְאוּבֵנִי (עה"פ) בְּשֵׁם הַרְקַאנָטִי וז"ל, תֵּבַת נֹחַ מְחֻזֶּקֶת ת"ך רִיבּוֹא נ"ז אֶלֶף וְשֵׁנִי רִבִּיעוֹת הַלּוּג, וְכֵן הוּא חוֹתְמוֹ שֶׁל הקב"ה שֶׁהוּא אֱמֶת, וְכֵן מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל, עכ"ל הַמִּדְרָשׁ. וְקָשֶׁה לְהוֹלִמָם, שֶׁלְּכְאוֹרָה אֵין פֵּרוּשׁ כְּלָל לְדְבָרִים אֵלּוּ. א' קֻשְׁיָה, הַמִّדְרָשׁ הִצִּיב צִיּוּנִי עַל פָּסוּק (בְּרֵאשִׁית ו יד) עֲשֵׂה לְךָ וכו' וְדָרַשׁ תֵּבַת נֹחַ, וְלֹא רְאִינוּ שוּם דָּרַשׁ לְמַאי דְּפָתַח כְּלָל. ב' קֻשְׁיָה, שֶׁעֲשָׂה פֵּרוּד בֵּין הַדְּבִיקִים מֵהַמִּסְפָּר הַגָּדוֹל שֶׁהוּא ת"כ רִיבּוֹא, וְהֵדֶר תְּנִי נ"ז, הֲלֹא חֲמִשִּׁים אֶלֶף הוּו חֲמִשָּׁה רִבּוֹא, טוֹב הָיָה לוֹ לְכַלֵּל וְלוֹמַר תכ"ה רִיבּוֹא וְשִׁבְעַת אֲלָפִים. ג' קֻשְׁיָה לְמָה לְחַלֵּק יָצָא לְשֵׁנִי רִבִּיעוֹת הַלּוּג, הוּו לֵיהּ לְמִימַר חֲצִי לוּג. ד' קֻשְׁיָה, וְכֵן חוֹתְמוֹ שֶׁל הקב"ה שֶׁהוּא אֱמֶת, וְכֵן מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל, אֵין לוֹ בִּיאוּר בְּהִתְקַשְּׁרוּת לְמַאֲמַר הנ"ל.וְנ"ל לְבָאֵר, שֶׁדְּבַר גָּדוֹל רִמְזוּ בְּזֶה, אֲשֶׁר כָּל דְּבָרֵיהֶם בְּרוּחַ קֹדֶשׁ אֲשֶׁר הוֹפִיעַ ה' עֲלֵיהֶם מִמָּרוֹם לְהָעִיר לִבּוֹת בְּנֵי אָדָם לְהוֹרוֹת לָנוּ דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ נֵלֶךְ לֹא נָטֶה יָמִין וּשְׂמֹאל בְּהִשְׁתּוֹקְקוּת עוֹז וּתְעֻצּוּמוֹת רַב לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ מִקְדוֹשָׁה הָעֶלְיוֹנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱמֶת בְּכָל פְּרָטֵי עֲבוֹדָתֵינוּ בְּמַעֲשֵׂה דִּבּוּר וּמַחֲשָׁבָה לְקַשְּׁרָם וּלְיַחֲדָם בֶּאֱמֶת. דְּהִנֵּה הָעִיקָּר בְּאָדָם הָעוֹבֵד ה' שֶׁיִּהְיֶה בְּבְחִינַת אֱמֶת, שֶׁיִּהְיֶה תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ, שֶׁיִּתְקַשְּׁרוּ הַשְּׁלֹשָׁה לְבוּשִׁין אֵלּוּ בְּהַמְשֶׁכֶת הַקְּדוּשָׁה הָעֶלְיוֹנָה לְתוֹכָן שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱמֶת, וְאז הוּא מְכֹנֶה בְּשֵׁם אָדָם כְּמוֹ שֶׁאִיתָא (יבמות סא.) אַתֶּם קְרוּאִים אָדָם, כְּשֶׁהוּא בְּבְחִינַת אֶת"ם אוֹתִיּוֹת אֱמֶת, אז קְרוּאִים בְּשֵׁם אָדָם, שֶׁיִּהְיֶה בְּחִינַת אֱמֶת בְּכָל הַשְּׁלֹשָׁה לְבוּשִׁין הנ"ל מְקֻשָּׁר בְּקֶשֶׁר אֲמִיץ וְחָזֵק שֶׁהוּא בְּחִינַת קְדוּשָׁה הָעֶלְיוֹנָה כנ"ל. וע"ז מִרְמֵז שֵׁם אָדָם, אוֹת אֶלֶף מִרְמֵז עַל הַמַّחֲשָׁבָה, אוֹתִיּוֹת פֵּלֶא, טְמוּר וּמְכֻסֶּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחֲשָׁבָה, אוֹת ד' הוּא דִּבּוּר, אוֹת מ' הוּא מַעֲשֶׂה, וְאז אֶת"ם, פֵּרוּשׁ כְּשֶׁתִּהְיוּ בְּבְחִינַת אֱמֶת בג' לְבוּשִׁין הנ"ל, קְרוּיִין אָדָם,

תִּהְיוּ נִקְרָאִים אָדָם שֶׁמִּרְמֵז ג"כ לְבְחִינוֹת הנ"ל. וְהִנֵּה תֵּבַת נֹחַ מִרְמֵז עַל בְּחִינַת קְדוּשָׁה הָעֶלְיוֹנָה שֶׁמִּמֶּנָּה נִתְּהוּ וְנִתְקַיְּמוּ כָּל תּוֹלְדוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וּמִסְתַּמָּא הַקְּדוּשָׁה הוּא בְּחִינַת אֱמֶת שֶׁהוּא דְּבַר הַקַּיָּם, שֶׁבְּחִינַת שֶׁקֶר אֵין לוֹ קִיּוּם כְּלָל כְּמַאֲמָרוֹ ז"ל (שבת קד.) קוּשְׁטָא קַאי וְשִׁקְרָא לָא קַאי. וְזֶהוּ פֵּרוּשׁ הַפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית ו טז) תַּחְתִּים שְׁנִים וְשְׁלִישִׁים תַּעֲשֶׂיהָ, עֲשִׂיָּה הוּא בְּחִינַת תִּיקּוּן, מִרְמֵז שֶׁצָּרִיךְ לְתַקֵּן וְלְהַמְשִׁיךְ קְדוּשָׁה הָעֶלְיוֹנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱמֶת, הֵן בְּבְחִינַת מַעֲשֶׂה שֶׁמִּרְמֵז בְּתֵבַת תַּחְתִּים, שֶׁהוּא מַדְרֵיגָה הַתַּחְתּוֹנָה, לִהְיוֹת דָּבוּק בְּקְדוּשַׁת ה' בְּבְחִינַת אֱמֶת תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ בְּאֱלֹהוּת הַמְלֻבָּשׁ שֶׁמָּה שֶׁיִּהְיוּ כָּל מַעֲשָׂיו בְּלִתִּי לְה' לְבַדּוֹ. וְהֵן בְּבְחִינַת דִּבּוּר, שֶׁהוּא מַדְרֵיגָה הַשְּׁנִיָּה לְמַעְלָה מִזּוֹ. וְהֵן בְּחִינַת מַחֲשָׁבָה שֶׁהוּא מַדְרֵיגָה הַשְּׁלִישִׁית שֶׁהוּא עוֹלֶה עַל כּוּלָּנוּ, בְּחִינַת כֶּתֶר. וְזֶהוּ תֵּבַת נֹחַ הי' מְחֻזֶּקֶת,הַיְינוּ שֶׁהִיוּ בָּהּ שְׁלֹשָׁה בְּחִינוֹת אֵלּוּ. הַיְינוּ ת"כ ר"יבוא, שֶׁמִּרְמֵז עַל בְּחִינַת מַחֲשָׁבָה שֶׁהוּא בְּחִינַת כת"ר. נ"ז אל"ף ר"ת א"ן מִרְמֵז עַל בְּחִינַת דִּבּוּר, שֶׁמִּבְּחִינַת שְׁמִיעָה נִמְשֶׁכֶת הַדִּבּוּר, שֶׁחֵרֵשׁ אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְדַבֵּר. וּשְׁנֵי רְבִיעוֹת הוּא שְׁנֵי דַּלְתִּין, וּשְׁנֵי דַּלְתִּין הוּא צוּרַת מֵם סְתוּמָה ם, כְּמוֹ שֶׁאָמַר בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא הַחָסִיד הַמְּפֹרְסָם מו"ה מְנַחֵם נַחוּם מ"מ מִטְשֶׁרְנָאבִיל זי"ע, מִרְמֵז עַל בְּחִינַת מַעֲשֶׂה. הַיְינוּ שֶׁנֹּחַ הָיָה מַמְשִׁיךְ בְּחִינַת קְדוּשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱמֶת בְּחִינַת רֵאשׁ תּוֹךְ וְסוֹף, לְשַׁלְּשָׁה לְבוּשִׁין אֵלּוּ מַחֲשָׁבָה דִּבּוּר וּמַעֲשֶׂה. וְכִשֶּׁמִּתְקַשֵّר וּמִתְיַחֵד ג' בְּחִינוֹת אֵלּוּ לְבְחִינַת קְדוּשָׁה הָעֶלְיוֹנָה בְּחִינַת אֱמֶת תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ, אז הוּא מְכֹנֶה בְּשֵׁם אד"ם, א' כְּנֶגֶד א' שֶׁל אֱמֶת, ד' הוּא עֲשִׂירִית מִן מ', מ' הוּא עֲשִׂירִית מִן ת', וְזֶהוּ וְכֵן חוֹתְמוֹ שֶׁל הקב"ה הוּא אֱמֶת. וְכֵן מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל הָיוּ שְׁרוּיִים גַּם כֵּן כְּדֶרֶךְ זֶה, הָאֲרוֹן וְהַמִּקְדָּשׁ הוּא פְּנִימִיּוֹת שֶׁהוּא מִרְמֵז עַל הַמַּחֲשָׁבָה. וּמַחֲנֵה לֵוִיָּה הוּא בְּחִינַת שְׁנִיָּה, מִרְמֵז עַל בְּחִינַת דִּבּוּר שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁנִיָּה. וּמַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל הוּא בְּחִינַת שְׁלִישִׁית, מִרְמֵז עַל בְּחִינַת מַעֲשֶׂה שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלִישִׁית. וְזֶה מְרוּמָז בְּפָסוּק עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי גֹפֶר, ר"ת ג"וף פ"ה רא"ש (ג"פר) פֵּרוּשׁ שֶׁתַּעֲשֶׂה לְךָ בְּחִינַת קְדוּשָׁה לְהַמְשִׁיךְ מִקְּדוּשָׁה עֶלְיוֹנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱמֶת לְהַשְּׁלֹשָׁה לְבוּשִׁין הַמְרוּמָז בְּתֵבַת ג"פר, בְּבְחִינַת גּוּף שֶׁמִּרְמֵז עַל בְּחִינַת מַעֲשֶׂה, וּבְבְחִינַת פֶּה שֶׁמִּרְמֵז עַל בְּחִינַת דִּבּוּר, וּבְבְחִינַת רֵאשׁ שֶׁמִּרְמֵז עַל בְּחִינַת מַחֲשָׁבָה. וְזֶהוּ עֲשֵׂה לְךָ, לְשׁוֹן תִּיקּוּן, שֶׁתִּתְקַן וּתְמַשִּׁיךְ קְדוּשָׁה עֶלְיוֹנָה הַמְרוּמָז בְּלְשׁוֹן תֵּבַת לג' בְּחִינוֹת הנ"ל הַמְרוּמָז בְּמִלַּת ג"פר, לְקַשֵّר וְלְיַחֵד ג' לְבוּשִׁין אֵלּוּ בְּבְחִינַת אֱמֶת בְּכָל פְּרָטֵי הָעֲבוֹדוֹת, שֶׁיִּהְיֶה תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ מִרּוֹם הַמַּעֲלוֹת עַד סוֹף הַמַּדְרֵיגוֹת, שֶׁהָאֱמֶת יוֹרֶה דַּרְכּוֹ לְהַדְרִיכֵהוּ בְּמְסִילוֹת יָשׁוּר לְהָאִיר נְתִיבָתוֹ, ה' אֶל אֱמֶת אוֹר לִי. וּבְזֶה נוּכַל לוֹמַר שֶׁזֶּה מְרוּמָז בְּפָסוּק (בְּרֵאשִׁית ו ט) אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ וכו' וַיּוֹלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָּנִים אֶת שֵׁם אֶת חָם וְאֶת יָפֶת. הַיְינוּ עַל דֶּרֶךְ זֶה, דְּהִנֵּה בְּחִינַת שַׁבָּת מְכֹנֶה בְּשֵׁם נֹחַ (זח"א נט:), שֶׁבְּשַׁבָּת הוּא נְייחָא בְּעֶלְיוֹנִים נְייחָא בְּתַחְתּוֹנִים (זח"א מז:), וְעַל יְדֵי בְּחִינַת נְייחָא שֶׁבְּשַׁבָּת יָכוֹל לָבוֹא לְבְחִינַת אֱמֶת בְּשִׁלְשָׁה לְבוּשִׁין אֵלּוּ מַעֲשֶׂה דִּבּוּר וּמַחֲשָׁבָה, וְזֶהוּ מְרוּמָז אֲשֶׁר בְּר"א אֱלֹהִי"ם לְעֶשְׂתּ"ת סִ"ת אֱמֶת, הַיְינוּ שֶׁהַשֵّ"י בָּרָא אֶת הַשַּׁבָּת שֶׁמִּזֶּה יָכוֹל לָבוֹא לְבְחִינַת אֱמֶת. וְזֶהוּ וַיּוֹלֶד נֹחַ, הַיְינוּ נְייחָא שֶׁבְּשַׁבָּת מוֹלִיד שְׁלֹשָׁה בָּנִים, הַמְרוּמָז עַל הַשְּׁלֹשָׁה לְבוּשִׁין, שֶׁיִּהְיֶה יְכוֹלֶת בְּיַד הָאָדָם הָעוֹבֵד ה' לְהַמְשִׁיךְ מִקְּדוּשָׁה עֶלְיוֹנָה בְּחִינַת אֱמֶת מְחִיָּה וּמְהַוֶּה שֶׁהוּא דְּבַר הַקַּיָּם, לג' בְּחִינוֹת אֵלּוּ מַעֲשֶׂה דִּבּוּר וּמַחֲשָׁבָה. וְהַפָּסוּק מְפָרֵשׁ מֵהוּ הַשְּׁלֹשָׁה לְבוּשִׁין, אֶת שֵׁם אֶת חָם וְאֶת יָפֶת. דְּהִנֵּה אִיתָא בְּמִשְׁנָה (אבות פ"ב מ"א) דַּע מַה לְּמַעְלָה מִמְּךָ עַיִן רוֹאָה וְאֹזֶן שׁוֹמַעַת וְכָל מַעֲשֶׂיךָ בַּסֵּפֶר נִכְתָּבִים. וְנוּכַל לוֹמַר, שֶׁזֶּה מְרוּמָז שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר

רֶגַע... שִׁיר לַסְּעוּדָה זוֹ כְּבָר שֶׁרְתֶם ?

השלשה לבושין הנ"ל בכל פרטי עבודתו תוכו כברו בבחינת אמת, אשר המה מרמזים נגד ג' בחינות שלמעלה ממך, וזהו דע מה למעלה ממך. עין רואה, להורות לנו בא התנא, שצריך לקדש בחינת מחשבה שהוא בחי' רוחנית, שהוא רק כמו חוש הראיה, שיהיה כל מחשבותיו רק לה' לבדו לעשות רצונו באמת, זהו נגד עין רואה שלמעלה. ואזן שומעת מרמז על בחינת דבור, שבחינת דבור נמשך מבחינת שמיעה כנ"ל, שצריך לתקן בחינת דבור נגד אוזן שומעת שלמעלה. וכל מעשיך בספר נכתבים, מרמז על בחינת מעשה, שצריך לתקן בחינת מעשה נגד וכל מעשיך בספר נכתבים שלמעלה, שכל השלשה לבושין אלה צריך לקדש ולטהר בקדושה עילאה בחינת אמת. וזהו פירוש הפסוק את ש"ם גימטריא ספ"ר, על בחינת מעשה, שצריך האדם לקדש מעשיו בבחינת אמת מחמת שכל מעשיך בספר נכתבים. את חם, הוא לשון ראיה בלשון תרגום, מרמז על בחינת מחשבה. ואת יפת, הוא לשון תפארת, מרמז על בחינת דבור, כמו שמדת התפארת הוא בחינת ממוצע בין חסד וגבורה (ת"ז ת' ע' קכג.), כך בחינת דבור הוא בחינת ממוצע בין בחינת מחשבה שהיא רק רוחנית ובין בחינת מעשה שהוא רק גשמית. ועוד נוכל לומר שיפת מרמז על בחינת דבור, שבחינת דבור מכונה בשם אדני כמ"ש (תהלים נא יז) אדני שפתי תפתח, וכמ"ש (תיקו"ז הקדמה יז.) מלכות פה, ובחינת מלכות מרמז על שם אדני ית', ובחינת דבור שהוא מכונה בשם אדני נמשך מבחינת שמיעה, וזהו מרומז בשם יפת גימט' אד"ני שמי"עה (וזהו שמרומז בשם יפת), היינו בחינת דיבור שנמשך מבחינת שמיעה. ושלשה לבושין אלו בבחינת אמת יכול להיות להוליד על ידי בחינת נייחא שבשבת, יהי רצון שנזכה לזה אמן כן יהי רצון:☜ וכפרת אתה מבית ומחוץ בכפר וגו' (בראשית ו יד). הטעם איתא במדרש (בר"ר לא ט) וידוע הוא. ונרמז בו עוד סוד כד"א (שמות ל יב) ונתנו איש כפר נפשו וכו', ונוכל לומר על דרך זה, דהנה העיקר בעבדות ה' הוא בכל דרכיך דעהו (משלי ג ו), הן בבחינת רוחניות והן בבחינת גשמיות, להכניס הכל תחת רשות היחיד יחידו של עולם לעבוד ה' בשניהם, הן ברוחניות, הוא בחינת חסד, שהוא לאהוב ה' אהבה נפלאה לעבדו בתורה ותפלה ומעשה המצות וגמילות חסדים הן בגופו והן בממונו לשם ה'. והן בגשמיות בחינת גבורות, בעשותו את כל תאוות עולם הזה מאכילה ושתיה וכדומה מצרכיו ההכרחיים, יהיה מעשהו בכונה לעבודתו ית'. וזה הוא בחינת דע"ת התחברות חסד וגבורה (ע"ח שכ"א פ"ב) כשמיחד ומחבר בחינת גשמיות לבחינת רוחניות, שהוא לכבוש כל תאוותיו ואהבותיו, שאל יכסוף ויאהוב שום דבר מדברים ההם, רק כמו אש יבער בלבבו תמיד לאהבת דביקות נפשו אל בוראו, עד שמרוב אהבת ד' ותשוקה הגדולה לא יפנה לבבו כלל לשום אהבה שחוץ ממנו מחמת גודל המדורה בלבבו בתשוקה וחמדה עזה כרשפי אש שלהבת יה אשר מוחו ולבו קשורים ומצומדים באהבת ד' ואיך יערב לו שום דבר זולתו, ומה שיאכל הוא מן ההכרח גדול לו לשבור רעבונו שיוכל בכח ההיא לעבוד שמו ית' ולהעלות הנצוצות הקדושות שבמאכל ההיא לשם ה', וכן בכל דבר ודבר לא יעשנה כי אם כאשר ימצא בה מקום לד' ואם לא ימצא לא יעשנה, ואינו מביט כי אם על עבודת ד' הנמצא גם בדברים ההם, כי אין יחוד כיחודו (ע' פיוט יגדל) ובכל מקום שם הוא, וזהו בכל דרכיך דע"הו אפילו בעסקו בצרכי גופניות יראה ליחד ולחבר אותם לבחינת רוחניות, היינו שלא לכוון להנאת עצמו כלל רק כדי להחיות את נפשו, ויוכל לעבוד את ה' כמאמר הכתוב (קהלת ט ח) בכל עת יהיו בגדיך לבנים, היינו בכל עת אפילו בשעה שעוסק בצרכי גופניות, וזה היא עיקר בחינת דע"ת התחברות חסד וגבורה (ע"ח שכ"א פ"ב), שבחינת רוחניות היא בחינת חסד ובחינת גשמיות הוא בחינת גבורות. וזה הוא בחינת חותמו של הקב"ה אמ"ת (שבת נה.) שהוא אמת - ראש תוך סוף, שראש מרמז על בחינת חסד, וסוף מרמז על בחינת גבורה, ותוך מרמז על התחברות ראשו לסופו. ☜וזה מרומז בפסוק אלה תולדת נח נח, שראשי תיבות אל"ה תול"דת נ"ח גימטריא אמ"ת יו"ד. ואות יוד מרמז על בחינת קדושה, שאין דבר שבקדושה פחות מעשרה (ברכות כא:), היינו כשהוא בבחינת קדושה עליונה, ומקדש ומטהר את עצמו בכל עת אפילו בגשמיות, כגון אכילה ושתיה וכדומה בצרכי הגוף אינו מכוון להנאת עצמו כלל, אז הוא בחינת אמת, וזהו נח נח נייחא בעלאה נייחא בתתאה (ע' זח"א נח:), היינו אפילו בתתאה שהוא בחינת גשמיות שם הוא גם כן נייחא, על ידי שמקשר ומיחד כל הדברים לשורש הקדושה שבו שמחיה ומהווה את הדבר הזה מאין ליש, ועי"ז נתייחדו הגבורות ונמתקו הגבורות, וזהו הבחינה מכונה בשם כו"פר, אותיות כ"ו פ"ר, היינו שפר מרמז על בחינת גבורות, מלשון הפר יפר (במדבר ל יג) לשון ביטול, שבחינת גבורות הוא בחינת ביטול שאין לו קיום. כ"ו מרמז על שם העצם ית', היינו שבחינת פ"ר בחינת גבורות נמתקו בשם העצם ית' שהוא בחינת חסד (ע' זח"ג רכג.). והנה תיבת נח מרמז על בחינת קדושה שממנה נתהוו ונתקיימו כל תולדות שמים וארץ, ובחינת אמת הוא בחינת קדושה שיש לו קיום. וזהו תחתים ושנים ושלישים תעשה, היינו להיות ממוצע לקשר ולחבר מדריגה תחתונה בחינת גבורות שהוא בחינת תחתים, ובחינת חסד. וזהו "וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בְּכֹפֶר", היינו לחבר בחינת חוץ שהוא גשמיות לבחינת רוחניות שהיא בחינת בית. ואז בְּכֹפֶר, שיתייחדו וימתקו בחינת גבורות בחינת פר בשם העצם ברוך הוא שהוא גימ' כ"ו שהוא מקור החסד, אמן כן יהי רצון שנזכה לזה: ☜ ובאמת לֹא יָאֵמֹן אִישׁ שֶׁהַזְּמַן טָם רַק אֶתְמוֹל הָיֵינוּ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה [שנקטעה על ידי מרצחים שפלים] וּכְבָר אֲנַחְנוּ בְּפָרָשַׁת נֹחַ הִבְטַחְנוּ שֶׁנְּפָרֵט אֶת הַהוֹרָאוֹת שֶׁבְּבַקָּשׁוֹת שֶׁבְּהַקָּפוֹת שֶׁל שִׂמְחַת תּוֹרָה שֶׁחָזָ"ל הִכְנִיסוּ שָׁם אוֹצָר נִפְלָא וְהֵם הַהוֹרָאוֹת. כִּי סָמְכוּ עַל הַמִּתְבוֹנֵן שֶׁיִּרְגִּישׁ לְבַד שֶׁכָּאן יֵשׁ אֶת הַהַדְרָכָה לְשַׁמִּירָה עַל עָצְמַת הַמַּעֲלָה וְהַקְדָּשָׁה שֶׁל הַחַגִּים לְכָל הַשָּׁנָה. אז חֹרֶף בְּרִיאוּ! כִּי הַשַּׁגְרָה הַיּוֹם יוֹמִית וּבִפְרָט בְּמַצַּב מִלְחֶמֶת עֲלוּלָה לְהַשְׁפִּיעַ וְלִגְרֹעַ וְיִתְכֵּן שֶׁגַּם לְפִנּוּם חֲלִילָה, מִכָּל הַמַּעֲלוֹת שֶׁה' יִתְבָּרֵךְ זִכְּנוּ. וְעַל כֵּן הַהֲכָנוֹת לְשַׁבָּת הֶחָכָם יָשִׂים לֵב שֶׁלֹּא לָתֵת לַשַּׁגְרָה לְהַמְעִיט מִמַּעֲלַת הַהֲכָנָה לְכְבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ, שֶׁיָּדוּעַ שֶׁהַשַּׁבָּת הַקְּדוֹשָׁה צְרִיכָה הֲכָנָה כְּמ"ש "וְהֵכִינוּ אֶת אֲשֶׁר יָבִיאוּ" וזאת ההכנה תיהיה מגן וצינה להכיל את הזועות שחוו. וּמוּבָא כָּאן מַעַט גַּרְגִּירִים מֵחָזָ"ל הַקְּדוֹשִׁים שֶׁהֲרֵוָח לְעוֹשֶׂה אוֹתָם הוּא עָצוּם וְעוֹשֶׂה נַחַת רוּחַ לְקָבָּ"ה אַשְׁרֵיו וְאַשְׁרֵי חֶלְקוֹ. הַקָּפָה רִאשׁוֹנָה אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם. דָּבָר רִאשׁוֹן תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה בְּתַחֲנוּנִים יָדַבֵּר רַשׁ, שֶׁיְּזַכֵּהוּ ה' יִתְבָּרֵךְ לַעֲבֹד אוֹתוֹ בְּיִרְאָה וְאַהֲבָה וְשֶׁתִּהְיֶה אוֹתָהּ אַהֲבָה וְיִרְאָה, יִרְאַת הָרוֹמְמוּת תְּקִוּעָה בְּלִבֵּנוּ תָּמִיד לְכָל הַשָּׁנָה וּלְכָל הַחַיִּים. שֶׁיִּרְאוּ עַל פָּנֵינוּ אוֹתָהּ הַיִּרְאָה, כִּי הַמַּטָּרָה בְּזֶה שֶׁלֹּא נֶחְטָא, וְעוֹד שֶׁיִּרְאָה וְאַהֲבָה אֵלּוּ שֶׁזָּכִינוּ לָהֶם כָּל אֶחָד לְפִי דַּרְגָּתוֹ מִשִּׁיא הַפִּסְגָּה וְהִתְעַלּוּת הַנֶּפֶשׁ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה וּבַהַקָּפוֹת יֵשׁ בִּכּוּחָהּ לִדְחוֹת אֶת כָּל הַמַּפְרִיעִים וְכָל הַמֵּרְעִין בִּישִׁין בְּדוֹרֵנוּ דְּמִתְקָרֵי אִיפּוֹן [146 שֶׁאֲפִלּוּ הָאִיפּוֹן צוֹעֵק לְךָ אַי! אֲבָל אַתָּה לֹא שׁוֹמֵעַ שֶׁה' יִשְׁמֹר, וְיָדוּעַ שֶׁסְּטִיב גּוּ'בְּס זְכוּתוֹ תָּגֵן עָלָיו, מֶמְצִיא הָאִיפּוֹן לֹא הִרְשָׁה לִילָדָיו לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַכְשִׁירִים הַטְּמֵאִים שֶׁלּוֹ כִּי הוּא יָדַע אֶת הַסַּכָּנוֹת הַנּוֹרָאִיּוֹת הַטְּמוּנוֹת בּוֹ], גָּלַקְסִי [203] אַנְדְּרוֹאִיד [276],=625 שֶׁלְּשָׁתָם יַחַד בְּגִמַטְרִיָּה=[מִתְקָפָה=625] שֶׁכָּל מַטָּרָתָם לִתְקֹף אֶת כָּל מָה שֶׁרֵיחַ קְדֻשָּׁה יֵשׁ בּוֹ, אֲבָל בָּרוּךְ אֱלֹקֵינוּ שֶׁבָּרָאנוּ לְכְבוֹדוֹ וְזִכָּנוּ לְאוֹתָם הַמַּעֲלוֹת וְהֵם כְּנֶגְדָּם מַכִּים וְדוֹחִים אוֹתָם, וּדְעוּ שֶׁתָּמִיד כֹּחַ דִּקְדֻשָּׁה מְנַצֵּחַ. וּמַעֲתָּה תָּבִין כַּמָּה חֲשׁוּבָה מַעֲלַת הַשִּׂמְחָה וְהָרִקּוּדִים בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה כִּי זֶה הַצַּיָּדָה לְדֶרֶךְ לְכָל הַשָּׁנָה אָז... כַּמָּה שִׂמְחָה לְקַחְתָּ אִתְּךָ ? דָּבָר שֵׁנִי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל כִּי לֹא הַכֹּל מוּבָן מֵאֵלָיו, וְאִם הָאָדָם יִתְבּוֹנֵן כַּמָּה חֲסָדִים ה' יִתְבָּרֵךְ עוֹשֶׂה עִמּוֹ בְּכָל רֶגַע וְרֶגַע הָיָה צָרִיךְ לָצֵאת בְּרִקּוּדִים וְלִצְהֹל מִשִׂّמְחָה. דָּבָר שְׁלִישִׁי תְּחִנָּה וּבַקָּשָׁה מֵעַמְקָא דִּלְבָּא שֶׁיְּזַכֵּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְהַשְׂכִּיל וּלְהַיְטִיב לְנִמּוֹל חֶסֶד בְּכָל כּוֹחֵנוּ בְּגוּפֵנוּ(כְּנֶגֶד – אוף אֵין לִי כֹּחַ) מְמוֹנֵנוּ (קִנְיָנוּת וְדָוְקָא בְּמִצְוֹות)בְּלֵב שָׁלֵם (וְלֹא סִפְקוֹת שֶׁמְּכַנִּים לָנוּ הַיֵּצֶר הָרַע גַּם בְּעֲשִׂיַּת הַמִּצְוֹות)שֶׁיִּהְיוּ כָּל מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם לְשֵׁמְךָ וְזִכְרוֹנְךָ (כְּנֶגֶד כָּל הַהִתְחַכְּמוּיוֹת שֶׁל הַיֵּצֶר וְ"עֲצוֹתָיו" וְלְזְכֹּר תָּמִיד שֶׁיֵּשׁ מַנְהִיג לַבְּרִיָּה)בְּבְחִינַת תַּאֲוַת הַנֶּפֶשׁ(בְּבְחִינַת אֲלֵיךְ ה' נַפְשִׁי אֶשָּׂא) שֶׁלְּשֵׁם הַנְּשָׁמָה עוֹרֶגֶת. כְּפִי שֶׁכָּבָר כָּתְבוּ גְּדוֹלִים מִבְּחִינַת קְדֻשָּׁה נִפְלָאָה שֶׁיּוֹרֶדֶת וּמְמַלֵּאת אֶת הָאָדָם וּכְגוֹן בִּרְכַּת הַמִּצְוֹות כְּשֶׁאֲנַחְנוּ מְבָרְכִים אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו יוֹרֶדֶת קְדֻשָּׁה נִפְלָאָה לְפִי הֲכָנַת הָאָדָם וּמַרְגִּישִׁים זֹאת בְּרֵעַד וְחֹם הַמִּתְפַּשֵּׁט בְּכָל הַגּוּף טִיקִים הִתְעַטְּשׁוּת אַשְׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל. וְכָ"כ בִּשְׁפַּת אֱמֶת פָּרָשַׁת וָאֶתְחַנַּן סִימָן תרמ"א אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו ועי"ז הַקְּדֻשָּׁה, מִתְעוֹרֵר קַבָּלַת הַתּוֹרָה. וְכְתִיב רַק הִשָּׁמֵר לְךָ כּוּ' נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן תִּשְׁכַּח. פִּי' שֶׁכָּל הַשְּׁמִירוֹת מִשֶּׁמֶשׁ"ה ל"ת וּמִדּוֹת רָעוֹת הַכֹּל בְּדֵי שֶׁלֹּא לִשְׁכֹּחַ הָאָרֶת מַתַּן תּוֹרָה(בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה) כִּי כָּל הָאִסּוּרִים גּוֹרְמִין שִׁכְּרָה זוֹ. וּמִמֵּילָא כָּל הַמִּצְוֹת עֲשֵׂה מְבִיאִין זְכִירַת מַתַּן תּוֹרָה. וּכְפִי הִתְעוֹרְרוּת זֶה הַכֹּחַ מִתְקָרְבִין אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ .מְעֻגָּנִין שֶׁכָּאן סֵדֶר הַדְּבָרִים הֵם לְהֶפֶךְ כִּי בְּדֶרֶךְ כְּלָל אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב וְכָאן הִקְדִּימוּ חָזָ"ל אֶת הַטּוֹב לִפְנֵי הַסּוּר מֵרָע, וְרַק בְּסוֹף הַבַּקָּשָׁה הוֹסִיפוּ לְהִתְחַנֵּן לִזְכּוֹת לְהִתְרַחֵק מִמִּדּוֹת הָרָעוֹת כְּגוֹן כַּעַס (לְחִנָּם) קִנְאָה (עַל מָה?!) (וְאַכְזָרִיּוֹת (רֹעַ לֵב) שֶׁהַשֵּׁם יַצִּילֵנוּ. ונלע"ד שֶׁאֲנִי הָבָא שֶׁאֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּשִׁיא הַפִּסְגָּה שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה עִם הַתּוֹרָה, הַהַקָּפוֹת, הַשִּׁירָה, הַלֵּב הַשָּׂמֵחַ, הָעֲרֵנָה לְדֶבְקוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרֵךְ, כָּאן בִּפְסִגָּה בְּחֵיק אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, נִשְׁאַר רַק לְבַקֵּשׁ כִּי אֵין כְּנִיסָה לַיֵּצֶר בְּמַעֲמָד נִשְׂגָּב זֶה שֶׁל יִשְׂרָאֵל וַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם בְּשִׂמְחָתָם הָעֲצוּמָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וּלְבַסּוֹף בַּקָּשָׁה נוֹרָאָה לְקִנּוֹת אֶת מִדַּת הַחֶסֶד בְּקִנְיָן גָּמוּר וְלִחְיוֹת אֶת זֶה וְלֹא כִּמְצוֹת אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה. וְכָל זֶה לְמַעַן תּוֹרָתְךָ הַנִּתֶּנֶת בְּיָמִין וּבִזְכוּת אַבְרָהָם אָבִינוּ אִישׁ הַחֶסֶד שֶׁתְּמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה וְאֵיךְ לֹא? כִּי אֲנַחְנוּ רוֹצִים שֶׁיִּוָּדַע לְעֵינֵי כָּל טוּבְךָ וְחַסְדְּךָ עִמָּנוּ וּלְפַרְסֵם שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ בָּעוֹלָם. [מִנְּחַת יִצְחָק] ה' יְזַכְּנוּ עַד כָּאן מִהַהַקָּפָה הָרִאשׁוֹנָה. בַּשָּׁבוּעַ הַבָּא נִרְאֶה אֶת הַמִּטְעָן שֶׁלָּקַחְנוּ מֵהַהַקָּפָה הַשְּׁנִיָּה הֶמְשֵׁךְ בְּשָׁבוּעַ הַבָּא אִי"הַ.

מלקט
מִנְחַת יִצְחָק

מַעֲלַת תְּפִלַּת וָתִיקִין{סִדְרָה (69)}– תְּפִלַּת וָתִיקִין – חֲכִילַת הַסִּיּוּעַ מִן הַשָּׁמַיִם

☜ אַף הַאִישׁ הַגַּלְבַּ אַף אַם יִרְגִּישׁ צַעַר יִהְיֶה בְּמוּסְכָּם עִמּוֹ כִּי כָּל הַהַתְחָלוֹת בְּדַבְרֵי קְדוּשָׁה הֵם קָשׁוֹת יֵעֵן הַקְּלִיפָּה קְדֻמָה לִפְרִי וְהַחֹכֶם יִרְגִּיל עַצְמוֹ לִשְׁבֹּר הַקְּלִיפָּה עַל שֶׁתִּקְבַּע בְּלִבּוֹ מִנְהַג הַמִּצְוָה הַהִיא, וְאַף אַם יִרְגִּישׁ אֲשֶׁר חֵשׁ בְּרִאשׁוֹן בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן לֹא יִטְעַנוּ בְּיוֹם הַשֵּׁנִי מִלְּעוֹרֵר הַשַּׁחַר וְאַז מִן הַשָּׁמַיִם יִסְייַעוּהוּ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יִמָּנַע טוּב לְהוֹלְכִים בְּתָמִים, וְעִיקֵּר הַכֹּל לְהִתְנַהֵל לְאַט שֶׁיִּרְגִּיל עַצְמוֹ שֶׁבּוּעַ רִאשׁוֹן לְקוּם שָׁעָה אַחַת קוֹדֶם אוֹר הַיּוֹם וּשְׁבוּעַ שֵׁנִי שְׁתֵּי שָׁעוֹת וּבְשָׁבוּעַ שְׁלִישִׁי עַל שֶׁלֹּשׁ שָׁעוֹת עַל שֶׁיִּהְיֶה מוּרְגָּל בּוֹ כִּי עַל כֵּן הַטּוּב וְהַיֹּשֶׁר בְּעֵינֵי אֱלֹהִים אַף כִּי לֹא יָשַׁר לְאָדָם יִרְאֶה לְעֵינָיו, שֶׁאֹשֶׁר יֵשׁ בְּהֶם כֹּחַ לַעֲמוֹד בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ לְהַשְׂכִּים לְרִאשׁ אַשְׁמוּרוֹת וּלְאַשֵּׁר לֵילָה בְּיוֹם וְלְהַשְׂכִּים אֶל בֵּית הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל עִם הַצִּיבּוּר טוּב לְאַחוּז מִזֶּה וּמִזֶּה, אֲבָל אַם בִּסְבַּת הַהַשְׂכָּמָה הַהִיא בְּחֵיּוּם לְהִתְפַּלֵּל וְלוֹמַר קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁלֹּא בְּעוֹנָתָהּ אוֹ שֶׁלֹּא עִם הַצִּיבּוּר, טוּב שֶׁיַּשְׂכִּימוּ לְבֵית הַכְּנֶסֶת וּלְכוֹין בִּתְפִלָּתָם עִם הַצִּיבּוּר בְּמִיתוּן מִלָּה בְּמִלָּה מִשֶּׁיַּעַמְדוּ לְרֹאשׁ אַשְׁמוּרוֹת. יֵלֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת קוֹדֶם עֲלוֹת עַמּוּד הַשַּׁחַר קוֹדֶם חִיּוּב טַלִּית וּתְפִלִּין לְהַרְוִיחַ שֶׁיִּהְיֶה מַעֲשֶׂה הָרִאשׁוֹנִים, גַּם כָּל דְּבוּר שֶׁאֵינוֹ שֶׁל מִצְוָה וְהַכְרָח יִהְיֶה זָהִיר מִמֶּנּוּ וּאֲפִילוּ דְּבוּר מִצְוָה יִמְנַע לְדַבֵּר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת בְּעֵת הַתְּפִלָּה, גַּם צָרִיךְ לְהִזָּהֵר מִהַגְּאוּתוֹ וְיוֹרֵד וּכְפִרְט בְּעִנְיַן הַחָכְמָה כִּי הוּא עוֹן פְּלִילִי *יַעֲסוֹק בְּתוֹרָה עַל מוֹר הַבְּקֶר לְתַת נַחַת רוּחַ לְאֵל הַשְּׁכִינָה נְעֻלּוֹת בְּמַעֲלוֹת בְּתְפִלָּה שַׁחֲרִית וְאַז נִקְרָא שֶׁשְּׁכִינָתוֹ בְּמַטְרוּנִיתָא, וְאַם אֵינוֹ יוּכַל לְפַחוֹת יַעֲמוֹד בְּחֵלֶק שָׁעָה קוֹדֶם עֲלוֹת הַשַּׁחַר נַעֲשׂוּק בְּתוֹרָה לְאַחַר לֵילָה וְיוֹם וּמַעֲלָתוֹ רַבָּה כְּמַ"שׁ בְּזֹהַר אַחֲרֵי מוֹת וּבְזֹהַר פָּרָשַׁת וַיִּקְרָא יַעַי"ם וְכֵן הַזְּהִיר מִרַּן הַקֹּדֶשׁ* עוֹד וּמִנְהַג חֲסִידִים הָרִאשׁוֹנִים לְהִתְאַסֵּף בְּבֵית הַכְּנֶסֶת לִשְׁמוֹעַ הַתְּקִיעוֹת עִם הַנֵּץ הַחַמָּה עִם כַּוָּנוֹת הָרַב לְאַט לְאַט בְּאֵימָה וּבִירְאָה, וּטְעַם מִנְהַג זֶה עַל דֶּרֶךְ קַדְמִיָּה לְרִשִּׁיעָא עַל לֹא יִקְדִּימֶנָּה כִּי טֶרֶם יַעֲמוֹד הַשָּׂטָן לְהַשְׂטִין וְלְהַזְכִּיר עֲוֹנוֹתֵיהֶם יִקְדְּמוּ פָּנָיו יַכְרִיעוּהוּ בְּקוֹל הַשּׁוֹפָר וְשֶׁם יִפּוֹל שָׁדוּד.

מַעֲלַת לִמּוּד הַזֹּהַר {סִדְרָה(74)} – הָעֵצָה הַיְּעוּצָה לְכָל קְהִלּוֹת קֹדֶשׁ לְהִנָּצֵל מֵאוֹיְבֵינוּ

משה רבנו ע"ה אומר לרשב"י זיע"א בזוה"ק פרשת נשא, "בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזוהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי" ביאור הדברים: **בזכות החיבור שלך ספר הזוהר הקדוש יצאו בני ישראל מן הגלות ברחמים! ללא צרות וייסורים וללא צער חבלי משיח.** ואף משמים הסכימו על כך !!! בספר תיקוני הזוהר מבואר שבשעה שאליהו הנביא זכור לטוב נגלה לרבי שמעון בר יוחאי ולחבריא קדישא שעמו ולמד עמהם סתרי תורה בענין תיקוני נשמות, יצאה בת קול משמים ואמרה להם כמה רב כוחו וקדושתו של רבי שמעון בר יוחאי בעולם ואח"כ הוסיפה ואמרה נבואה בזו הלשון "וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חיבורא דילך כד יתגלו לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא ובגינה" "וקראתם דרור בארץ" ביאור הדברים: כמה בני אדם למטה יתפרנסון מזה החיבור שלך כאשר יתגלה למטה בדור האחרון בסוף הימים ובזכותו יתקיים הפסוק "וקראתם דרור בארץ" המרמז על הגאולה השלימה. וכאור לעינים ביאורו של השל"ה הקדוש שכתב על כך "הנה מבואר מכאן שחיבור הזהר היה עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא הדור האחרון בסוף הימים שאז יתגלה לתחתונים ובזכות העוסקים יבוא משיח כי אז תמלא הארץ דעה בסיבתו אשר זה תהיה סיבה קרובה לביאתו וזה שאמר ובגינה "ושבתם איש אל אחוזתו וכו' כדי שבזכות זה יגאלו ישראל, כשם שלא נגאלו ישראל ממצרים עד שהוצרך הקב"ה לקדשם בדם הפסח ובדם המילה כן הגאולה העתידה לא יהיה הגאולה עד שיזכו לתוספת הקדושה הזו והוא רצון האל יתברך ואשרי הזוכה בה" (עשרה מאמרות מאמר ראשון, שני לוחות הברית) כמו כן בנוסף למעלה הנפלאה של קירוב הגאולה ברחמים מסוגל הלימוד והקריאה בספר הזוהר הקדוש לבטל כל גזירות קשות ולהיות כחומה בצורה מפני כל צרה רח"ל. גאון ישראל הרמח"ל רבנו משה חיים לוצטו זצוק"ל זיע"א בעל ה"מסילת ישרים" ועוד, תיקן בישיבתו סדר לימוד מיוחד של גירסא בספר הזוהר הקדוש במשמרות ללא הפסק כלל, מעלות השחר עד שקיעת החמה וקבע דבר זה כתקנה הראשונה בישיבתו, וכותב על מעלת הדבר באגרת לחכמי ישראל בזאת הלשון " זאת העצה היעוצה לכל קהילות קודש להנצל מרשת זו טמנו שונאיהם ובודאי היה להם לפקח על זאת ולא יחדלו כי רב הדבר ועצום מאוד כְּנַוְונָא דָא, יִתְעַבִּיד לְנַסָּאָה לוֹן לְיִשְׂרָאֵל בְּפוּרְקָנָא בַּתְרַיְיתָא, הֲדָא הוּא דִכְתִיב, (דניאל יב) יִתְבָּרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצָּרְפוּ רַבִּים, דְּאִינּוּן מִסִּטְרָא דְטוֹב, וְקַיְימִין בְּנִסְיוֹנָא. וְהַרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים אִינּוּן מִסִּטְרָא דְּרַע, וְיִתְקַיְּים בְּהוֹן (יחזקאל יג) וְאֶל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ וְקָטִיל לוֹן. כְּמוֹ זֶה יַעֲשֶׂה לְנַסּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל בַּגְּאֻלָּה הָאַחֲרוֹנָה, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (דניאל יב) יִתְבָּרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצָּרְפוּ רַבִּים – שֶׁהֵם מִצַּד הַטּוֹב, וְעוֹמְדִים בַּנִּסָּיוֹן. וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים – הֵם מִצַּד הָרָע, וְיִתְקַיֵּם בָּהֶם (יחזקאל יג) וְאֶל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ, וְהוֹרֵג אוֹתָם. (דניאל יב) וְהַמַּשְׂכִּילִים יָבִינוּ, מִסִּטְרָא דִבְינָה, דְּאִיהוּ אִילָנָא דְחַיֵּי, בְּגִינַיְיהוּ אִתְּמַר, (דניאל יב) וְהַמַּשְׂכִּילִים יַזְהִירוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ בְּהַאי חִבּוּרָא דִילָךְ דְּאִיהוּ סֵפֶר הַזֹּהַר, מִן זֹהַרָא דְּאִימָא עִלָּאָה תְּשׁוּבָה. בְּאֵלֵּין לָא צָרִיךְ נִסָּיוֹן, וּבְגִין דַּעֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעַם מֵאִילָנָא דְחַיֵּי, דְּאִיהוּ הַאי סֵפֶר הַזֹּהַר, יִפְקוּן בֵּיהּ מִן גָּלוּתָא בְּרַחֲמֵי. וְיִתְקַיֵּים בְּהוֹן, (דברים לב) יְיָ בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר. וְהַמַּשְׂכִּילִים יָבִינוּ – מִצַּד הַבִּינָה, שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים, בִּגְלָלָם נֶאֱמַר (דניאל יב) וְהַמַּשְׂכִּילִים יַזְהִרוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ, בְּחִבּוּר זֶה שֶׁלָּךְ, שֶׁהוּא סֵפֶר הַזֹּהַר, מִזֹּהַר הָאֵם הָעֶלְיוֹנָה תְּשׁוּבָה. בְּאֵלֶּה לֹא צָרִיךְ נִסָּיוֹן, וּמִשּׁוּם שֶׁעֲתִידִים יִשְׂרָאֵל לִטְעֹם מֵעֵץ הַחַיִּים, שֶׁהוּא סֵפֶר הַזֹּהַר הַזֶּה, יֵצְאוּ בוֹ מֵהַגָּלוּת, וְיִתְקַיֵּם בָּהֶם (דברים לב) ה' בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר.

מלקט מנחת יצחק

חדש! דֶּרֶךְ אֶרֶץ קָדְמָה לַתּוֹרָה {יז'}– מִדּוֹת וְהַנְהָגוֹת טוֹבוֹת מֵחָז"ל הַקְּדוֹשִׁים – אֵיךְ מַגִּיעִים לְמִתִּיקוּת הַתּוֹרָה כְּזֹאת?

סיפר המגיד הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל: "זכורני שבבית המדרש בו למדנו היה יהודי זקן מופלג, יותר מגיל תשעים, ולא פסק פיו מגירסא. יומם ולילה היה יושב ולומד בהתמדה בלתי ניתנת לתיאור. כה שקוע היה בלימודו עד שגם את סעודותיו היה אוכל בבית המדרש, תוך כדי עיון בספר. וכך היה יושב ולומד עד שחטפתו שינה, ותיכף כאשר היה מתעורר היה חוזר לתלמודו באותה מתיקות נפלאה, כאילו היה זה יומו הראשון בלימוד תורה. כך היה מנהגו כל השבוע. בערב שבת היו באים נכדיו ללוותו לבית אחד מבניו, ומיד בצאת השבת היה חוזר לבית המדרש לעוד שבוע של התמדה מופלאה. הג"ר יעקב זצ"ל היה נזכר בערגה בדמותו של אותו זקן היושבת כפופה ורכונה על גמרא גדולה, נעזר בזכוכית מגדלת, ונעימת קולו הצרוד מתנגנת ומנעמת בלימוד התורה. אות ומופת, סמל ודוגמא היה לנו אותו זקן – מספר הג"ר יעקב זצ"ל, אך יחד עם זאת התנהגותו היה חידה בעינינו, מהיכן שואב הוא את כוחותיו הרבים לשקידת התורה, בגבורה עילאית כל כך? פעם, כשהלך ליטול את ידיו לפת שחרית, התלווה אליו אחד הבחורים ושאל אותו: מאין לך כזה גישמאק בלימוד התורה? **איך מגיעים לכזו מתיקות התורה?** האם זו תכונה מולדת או תכונה נרכשת? התעניין התלמיד, ואם היא נרכשת – המשיך להקשות – כיצד היא נרכשת? הזקן שמע את שאלתו, נטל את ידיו, ברך, פסע למקומו. ואחר שבצע את הלחם, ברך המוציא ואכל כזית, הגביה את עיניו ואמר לו: אם שאלת אענה לך,

אך כדאי שתקרא לחבריך וגם הם ישמעו את התשובה. וכך הוא סיפר: זכיתי ללמוד בישיבת וולוז'ין בעת פריחתה, בהנהגת שני ראשי הישיבה, הנצי"ב מוולוז'ין והבית הלוי מבריסק זצ"ל, הייתי בחור כישרוני, שהרי אם לא כן לא הייתי מתקבל לישיבה, אבל לא היה לי הרבה חשק ללמוד, סברותי היו חביבות על ה'בית הלוי', ובחביבות גדולה היה מעורר אותי על ההתמדה שלי שהיתה לוקה בחסר. אבל אני, נהניתי מהבטלה... כל עוד התבטלתי לעצמי, היה ה'בית הלוי' מעלים עין, קיווה שמתיקות התורה תמשכני. אך יום אחד ראה אותי משוחח עם שני בחורים ומפריעם מלימודם. עד כאן, לזה כבר לא הסכים, הוא פנה אלי בקול נוקב ואמר: וועלוואלע וועלוואלע!! היודע אתה שחז"ל הקדושים אומרים שאפילו יחיד העוסק בתורה הקב"ה יושב ושונה כנגדו?! ואם פוסק מלמודו, הקב"ה מפסיק, כביכול, בגללו!? וועלוואלע וועלוואלע!! היודע אתה מה שאמרו חז"ל בפרקי אבות ששנים היושבים ועוסקים בתורה שכינה שרויה ביניהם, והקב"ה מאזין וכותב דבריהם. וכך הוא זעק מנהמת לבו: וועלוואלע! **האם אתה מעונין לסלק את השכינה מוולוז'ין!?** דבריו היוצאים מן הלב נכנסו אל ליבי פנימה, ידוע ידעתי כמה פעמים סילקתי את השכינה וגרמתי לה צער, ואת זה לא רציתי. כתשובת המשקל קיבלתי על עצמי לא להפסיק מלימוד התורה. לא היה קל, כמו כל ההתחלות הקשות, אך למרות כל הקשיים התעקשתי, והורעפה עלי ממרומים מתיקות התורה עד שאינני יכול כיום לעזוב אותה, כי מתוקה היא מדבש ונופת צופים.

מלקט מנחת יצחק

פִּלְאֵי הַבּוֹרֵא רַחֲמָנָא לִבָּא בָּעֵי – לֵב הָאָדָם (48) – אַהֲבָה וְחֵשֶׁק עָצוּם לד"ת בַּלֵּב

[רכה] ד"ת שעוברים דרך הלב פי' שהלב מרגיש ומתפעל בהם הוא נקרא עץ חיים וסמא דחיי. כי הלב מקור החיות כמ"ש כי ממנו תוצאות חיים וכאשר הוא מתפעל הרי שרש חיותו מתפעל ע"י הד"ת ומולידה חיות באדם. וזהו ע"י שיראת חטאו קודמת לחכמתו כי היראה בלב כמשז"ל (יומא עב:) ע"פ ולב אין ויראה נוק' ותורת אמת דכר להשלים ולשמח הלב כמ"ש פקודי וגו' אחר היראה המולדת לב נשבר ועצבות. ואז הד"ת נבלע בלב ומתקיימת כי בלב מקום רתיחת הדם וע"י תוקף החשק וכיסופין למתיקות הד"ת מתגבר כח האש שבו וכד"ש (תענית ד.) אורייתא דקא מרתחא לי'. וידוע כח הבישול להבליע והבלוע אינו יוצא עוד. משא"כ בצונן וקרירות דהיינו שאינו עובר דרך הלב שהגם שמבין חכמה במוחו ומשיג עניני אלהות וד"ת אין הלב מתפעל ע"ז כלל כי הוא כלמד חכמה חיצונית שאין לו שייכות לזה לפי שלא קדם יראת חטא שיתבונן על חסרונו וצורך הד"ת להשלימו אז אין חכמתו מתקיימת כד"ש בדואג בסנהדרין (קו:) דשכח הכל משום דרחמנא לבא בעי שיהיה הד"ת נרגש בלב זהו העיקר שאז יש בו חיות והוא נבלע בו. ובלא"ה א' בשבת (לא.) מוטב שלא העלית היינו כי ח"ו יוכל להיות סמא דמותא כמ"ש ביומא (עב:) כי בת"ח היצר מתגבר כמ"ש בסוכה (נב.) וגם זה נקרא ת"ח וכמו דואג ואתיתופל שנקראו ת"ת בכ"מ. וכשאין לו יראת חטא להגביר על היצר אז יוכל להיות ח"ו כענין אחר שאז"ל (חגיגה טו:) ספרי טועין כו' וזמר יוני כו' פי' שכל חכמתו הי' דוגמת לימוד חכמה חיצונית בתורת חכמה לבד ולא להשלמת החסרון שזהו עיקר שם תורה. ומשום דלא הי' נקי אגב אימי' כידוע דאבא ואמא הם מוח ולב והוא חכמת מוחו מרובה רק דלב אין דהיינו אימא. וכן בפשטי' מסתמא זוכין זה כ"א מאב ואם הנשמיים כמ"ש (עדיות סו"פ ב) האב זוכה לבנו בחכמה ואב מזריע לובן שממנו מוח ואשה אודם שממנו בשר ודם (כמ"ש נדה לא. לגי' שאלתות) והלב בכלל. ומזה בא טומאת זיבה כי תורה נמשל לאשה ביבמות (סג:) והת"ח הוא האיש המשפיע בה. וקרי יוצא מאבר חי וזיבה מאבר מת. והיינו שלא ע"י התפעלות החשק שבלב כלל כנודע. וזה שאז"ל (סנהדרין מח.) זב מרחבעם שנא' בו התאמץ לעלות במרכבה. וכמו ששמעתי על ויקח משה עצמות יוסף שהעצמות של יוסף הוא יראת חטאו קודמת לחכמתו. וזה צריך ליקח בעת שרואה שינוי בהתנהגות שאינו מבין כהך דולא נחם אלהים דרך ארץ וגו'. ולכך ירבעם מרד בשלמה המע"ה שטען עליו שחכמתו קודמת ליר"ח והוא מזרעא דיוסף. ולכן כשנצח למלוך ולמרוד ברחבעם נאמר ברחבעם התאמץ וגו' ונעשה זב שנתברר שהדין עמו ושהוא באמת יש עליו טענה לומר שהוא כן. וטהרת הזב הוא במים חיים פי' ע"י חשק שבלב בחיות גמור לד"ת. כי החכמה תעוז לחכם וא"א כ"כ לבוא למדרגת היראה כמו לאהבה וחשק עצום לד"ת בלב גם זה מזכך החכמה להיות נבלע בלב ולהיות עץ חיים ע"י תוקף החשק שבלב בחיות גמור היינו בדביקות במקור החיים ית"ש שנקרא חי העולמים שהוא מקור החיות:

מלקט מנחת יצחק

תּוֹפִינִים לְשַׁבָּת קוֹדֶשׁ – לָמָּה הֵצַרְתָּ הקב"ה לְהַציל נֹחַ ע"י תֵּבָה

וְיֹאמַר ה לֹא יָדוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעוֹלָם וְגוֹ גְּרִאָה, לְפִי שֵׁשֶׁת הָיָה רָאוּי לִחְיוֹת כְּאָבִיו, תתק"ל שָׁנָה, גַּם דַּע, כִּי זֶה נֶאֱמָר עַל מרע"ה, שֶׁחַי ק"ך שָׁנָה, וְהוּא מִסְפַּר צַרוּפֵי שֵׁם אלהי"ם, שֶׁהֵם ק"ך צַרוּפִים כַּנּוֹדָע. גַּם אַרְבָּעָה פְּעָמִים אלהי"ם, הֵם בְּגִמַטְרִיָּה שמ"ד, וע"ה הֵם שמ"ה, בְּגִמַטְרִיָּה מֹשֶׁה. וְהִנֵּה הק"ך צַרוּפִים הַנִּזְכָּרִים, שְׁלֹשִׁים צַרוּפִים לְכָל אֱלֹהִים, מֵאֵלּוּ הָאַרְבָּעָה אֱלֹהִים הַנִּזְכָּר, הֲרֵי ק"ך. גַּם גַּם נוֹדַע כִּי בִּינָה ק"ך, כִּי מֹשֶׁה זָכָה לַבִּינָה כַּנּוֹדָע: וְדַע, כִּי נֹחַ הָיָה מֹשֶׁה, וְלֹא רָצָה לְהִתְפַּלֵּל עַל בְּנֵי דּוֹרוֹ, כמ"ש חָז"ל עַל פָּסוּק (יְשַׁעְיָהוּ נ"ד ט') כִּי מֵי נֹחַ זֹאת לִי וְגוֹ'. כִּי הוּא גָּרַם שֶׁיָּבֹאוּ מֵי הַמַּבּוּל, וְלָכֵן נִקְרְאוּ עַל שְׁמוֹ מֵי נֹחַ. וְאָמְנָם אַעַ"פ שֶׁלֹּא הִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם, עכ"ז בְּזִכּוּתוֹ נִתְלָה לָהֶם ק"ך שָׁנָה, אוּלַי יַחֲזִרוּ בִּתְשׁוּבָה כִּמְנִין שְׁנוֹתָיו שֶׁל מרע"ה. וזש"ה, בְּשַׁגַּם הוּא בָשָׂר, וְהָיוּ יָמָיו ק"ך שָׁנָה. וּבְשַׁגַּם זֶה הֶבֶל, וְזֶה מֹשֶׁה, כַּנּוֹדָע: וע"כ מֹשֶׁה תִּקֵּן אֲשֶׁר עוֹת נֹחַ, וְחָזַר לְהִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם, בְּאָמְרוֹ וְאִם אַיִן מְחֵנִי נָא. וְנָקֵט מְחֵנִי, מִלְּשׁוֹן מְחוּי, הַנִּזְכָּר בַּמַּבּוּל, וּיִמַּח אֶת כָּל הַיְקוּם. וְכָל יָמָיו הָיוּ בִּתְפִלָּה עַל הָדּוֹר, לְתַקֵּן אֲשֶׁר עוֹת בְּתְחִלָּה. וְלָכֵן תִּמְצָא כִּי בְּדוֹר הַמַּבּוּל כְּתִיב, (תְּהִלִּים כ"ט י') יהו"ה לַמַּבּוּל יָשָׁב, פְּרוּשׁ יָשַׁב, נִתְעַכֵּב מִלְּהָבִיא אֶת הַמַּבּוּל, עַד ק"ך שָׁנָה,בִּזְכוּת מֹשֶׁה שֶׁהוּא הֶבֶל, הַנִּרְמָז בס"ת יהו"ה למבו"ל יש"ב. וַיֵּשֶׁב ה' מֶלֶךְ לְעוֹלָם, פְּרוּשׁ, כִּי אַחַר כָּךְ כְּשֶׁהֵבִיא הַמַּבּוּל,הָיָה בְּשֵׁם אֱלֹהִים, וְלֹא הִתְנַהֵג עִמָּהֶם בְּמִדַּת רַחֲמִים, שֶׁהוּא שֵׁם ההוי"ה יָשַׁב וְנִתְעַכֵּב, וְלֹא הִנְהִיג אֶז הָעוֹלָם, עַל שֶׁהוּא רַחֲמִים, אֶלָּא בְּמִדַּת הַדִּין: גַּם ר"ת יהו"ה לַמַּבּוּל יָשַׁב, הוּא יל"י, וְהוּא שֵׁם קָדוֹשׁ הַשֵּׁנִי מִשֵּׁם ע"ב, וְהוּא כְּנֶגֶד מַזַּל שׁוֹר, הַשֵּׁנִי שֶׁבִּשְׁנַיִם עָשָׂר מַזָּלוֹת, וְאַנְשֵׁי דּוֹר הַמִּדְבָּר פָּגְמוּ בְּזֶה הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, וְעָשׂוּ עֵגֶל מַזַּל שׁוֹר, וְאָמְרוּ לוֹ עֵלֶה שׁוֹר עֵלֶה שׁוֹר, כמ"ש חָז"ל וְלָכֵן נִרְמָז בַּפָּסוּק (יְשַׁעְיָ' א' ג') יָדַע שׁוֹר קוֹנֵהוּ וְגוֹ' 'יִשְׂרָאֵל לֹא 'יָדַע, ר"ת יל"י. 'עַמִּי 'לֹא 'הִתְבּוֹנָן, ר"ת עֵלָה: אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נֹחַ וְיוֹלֵד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים רָאוּי לְהָבִין לָמָּה הֵצַרְתָּ הקב"ה לְהַציל נֹחַ ע"י תֵּבָה גַּם לְהָבִין לָמָּה מֵהַטְּהוֹרִים הָיוּ ז' ז'. וּמֵהַטְּמֵאִים שְׁנַיִם שְׁנַיִם וּמִי הָיָה דּוֹר הַמַּבּוּל וְדוֹר הַפַּלְגָּה. אָמְנָם דַּע כִּי אדה"ר קוֹדֶם שֶׁחָטָא לֹא הָיָה חוֹמְרֵי שֶׁהַלְּבוּשׁ שֶׁלּוֹ הָיָה אוֹר וְהוּא הָיָה כּוֹלֵל כָּל הָעוֹלְמוֹת הָרֹאשׁ שֶׁלּוֹ בַּאֲצִילוּת – וְאֶמְצָעִיתוֹ בַּבְּרִיאָה. וְהָאַחֲרוֹנוֹת בִּיצִירָה וַעֲטֶרֶת שֶׁלּוֹ בְּעֲשִׂיָּה וְכָל הַנְּשָׁמוֹת הָיוּ כְּלוּלִים בּוֹ וּכְשֶׁחָטָא נִתְמַעֲטָה קוֹמָתוֹ וְנַעֲשָׂה חוֹמְרֵי וּפְגָם כָּל הַנְּשָׁמוֹת וְהָיוּ בּוֹ גַּם כֵּן נְשָׁמוֹת מאריך אנפין כְּשֶׁחָטָא עָלוּ אֵלּוּ הַנְּשָׁמוֹת לְמַעְלָה אָמְנָם שְׁאָר הַנְּשָׁמוֹת נִתְקְנוּ אַחַ"כ כְּמוֹ שֶׁנִּבְאַר ב"ה וְאֵלּוּ הַנְּשָׁמוֹת יָצְאוּ בְּסוֹד קְרִי שֶׁהָיָה מוֹלִיד רוּחִין וְהָעִנְיָן כִּי בְּטִפַּת קְרִי מִתְעַבֶּרֶת הַשִּׁידָה מִמֶּנּוּ וְהַנְּשָׁמָה הַהִיא תָּבוֹא בְּגִלְגּוּלִים אַחַ"כ וּצְרִיכָה תִּקּוּן. גַּם נִפְגְּמוּ נְשָׁמוֹת שֹׁרֶשׁ עַצְמוּתוֹ וְאֵלּוּ נִתְקְנוּ בְּקַיִן וְהֶבֶל. הֶבֶל מִצַּד הַחָכְמָה וְקַיִן מִצַּד הַבִּינָה וְכָל שֶׁמִּתְפַּשֵּׁטֶת מִצַּד בִּינָה וּלְמַטָּה, נַעֲשָׂה קְלִפּוֹת אָמְנָם חָכְמָה אֲפִילוּ הַגְּבוּרוֹת שֶׁיּוֹרְדוֹת שֶׁל חָכְמָה כְּשֶׁמִּתְפַּשְּׁטִים אֵינָם נַעֲשִׂים קְלִפּוֹת אָמְנָם הֵם חַיּוֹת וּכְשֶׁבָּא קַיִן לְתַקֵּן אַדְרַבָּא קִלְקֵל וְגַם הֶבֶל קִלְקֵל (קַיִן קִלְקֵל בְּקָרְבָּנוֹ שֶׁהֵבִיא מִפִּשְׁתִּים וְהֶבֶל ג"כ חָטָא שֶׁהֵצִיץ כמ"ש לְעֵיל פָּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית בַּפָּסוּק וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים ע"ש ובע"ח שַׁעַר הַכְּלָלִים פֶּרֶק י' ע"ש). – וז"ס (בְּרֵאשִׁית ד' ד') וְהֶבֶל הֵבִיא גַּם הוּא ר"ל חָטָא עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה וְתִקֵּן ה' שֶׁל הֶבֶל וְשׁ' שֶׁל שֵׁת וְאֵלּוּ הֵם הַנְּשָׁמוֹת שֶׁיָּצְאוּ מִמֶּנּוּ מֵהֶם נִתְקְנוּ בְּנָדִים וְהָעִנְיָן שֶׁמִּלְּבוּשׁ אֲדֹנ"י הָיָה אוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁהוּא בְּחִי' נֶפֶשׁ וְהוּא כְּמוֹ קְלִפָּה הָרְבִיעִית הַדְּבוּקָה עִם הַקְּדוּשָׁה הַנִּקְרֵאת נֹגַהּ שֶׁהִיא חֲצִיָּהּ מֵהַקְּדוּשָׁה וְחֲצִיָּה מֵהַקְּלִפָּה וּכְשֶׁגּוֹבֶרֶת הַקְּלִפָּה נַעֲשֵׂית כֻּלָּהּ וּבְקְדוּשָׁה לְהֵפֶךְ וְאוּנְקְלוֹס הַגֵּר הָיְתָה נִשְׁמָתוֹ מִן הַקְּלִפָּה הַזֹּאת וז"ס שְׁנַיִם מִקְּרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם (פְּרוּשׁ מִקְּרָא מִצַּד הַקְּדוּשָׁה וְתַרְגּוּם מִצַּד אוּנְקְלוֹס אֲחוֹרַיִם וְעַיֵּן ע"ח שַׁעַר מ"ט פ"ג) וְאַחַר חֲצוֹת שֶׁאָז מֶמְשֶׁלֶת נֹגַהּ סוֹתֵם הָאוֹר דִּקְדוּשָׁה וְזֶה חֵטְא אדה"ר גָּרַם שֶׁנִּתְפַּתֵּח מָסָךְ זֶה וְנִהֲנוּ מִשָּׁם הַחִיצוֹנִים מֵאוֹר הַקְּדוּשָׁה וז"ש זַ"ל חֲנוּךְ סוֹפֵר מְנֻעָלִים הָיָה שֶׁסָּתַם מַה שֶׁפִּתַּח אדה"ר וְכִסָּה הָאוֹר שֶׁל הַבְּרִיאָה אָמְנָם בַּיְּצִירָה נֶאֱמַר בּוֹ (שָׁם כ"ז ח') וַיְשַׁקֵּף אֲבִימֶלֶךְ בְּעַד הַחַלּוֹן וְהוּא (יִצְחָק) עֵשֶׂה זֵוֵג בָּעֵשִׂיָּה וְשָׁם אֵין זִוּוּג שֶׁהֵם נָשִׁים הַמְסוֹלְלוֹת (לְעִנְיַן נָשִׁים הַמְסוֹלְלוֹת יְבָמוֹת דע"ו.)וּלְפִיכָךְ קִנְאַת הַנָּחָשׁ הָיְתָה שֶׁהוּא בָּעֲשִׂיָּה וואדה"ר חָטָא בְּג' דְּבָרִים ע"ז ג"ע שָׁ"ד. ש"ד אוֹתָם הַנְּשָׁמוֹת שֶׁיָּצְאוּ דֶּרֶךְ קְרִי. ע"ז גָּרַם שֶׁנִּיצוֹצֵי הַקְּדוּשָׁה נִתְדַּבְּקוּ בַּחִיצוֹנִים וְאוֹתָם הַנְּשָׁמוֹת שֶׁיָּצְאוּ בְּקֶרִי בָּאוּ בְּדוֹר הַמַּבּוּל וְקִלְקְלוּ יוֹתֵר עַד שֶׁהֵצַרְתָּ לְמֵי הַמַּבּוּל שֶׁיֹּאבְדוּ כָּל אוֹתָם הַגּוּפִים וְהָאָרֶץ נִימּוֹחָה ג' טְפָחִים שֶׁל מַחֲרִישָׁה ר"ל לְמַעְלָה בַּמַּלְכוּת הַנִּקְרֵאת אָרֶץ נִמּוֹחוֹת אוֹתָם ג' טְפָחִים שֶׁל מַחֲרִישָׁה שֶׁהָיָה מַחֲרִישׁ שָׁם וְלֹא הָיָה מְקוֹם יִחוּד וְנֹחַ הוּא הַיְסוֹד וְשֵׁם וְחָם וְיֶפֶת נֶגֶד חַבָּ"ד וְהֵם יָצְאוּ דֶּרֶךְ הַיְסוֹד וְנִתְקְנוּ לְפִי שֶׁהָיוּ מִמְּקוֹם גְּבוֹהַּ וְהֵצַרְתָּ הָאוֹר לְהִתְעַלֵּם (פְּרוּשׁ נֹחַ בַּתֵּבָה)וְנֹחַ כְּשֶׁלֹּא הָיָה לוֹ מוֹחִין לְהִתְיַחֵד הָיָה כְּמוֹ מֵת וְנִגְנַז תּוֹךְ הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא הַתֵּבָה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהֲנוּ הַחִיצוֹנִים מִמֶּנּוּ אָמְנָם נֶאֱסַר בִּיחוּד לְפִי שֶׁלֹּא הָיָה יִחוּד לְמַעְלָה שֶׁנִּימּוֹחוּ ג' טְפָחִים וְשֵׁם וְחָם וְיֶפֶת הָיוּ בְּחִינַת הַמּוֹחִין וְיָצְאוּ דֶּרֶךְ הַיְסוֹד כְּדֵי לְתַקֵּן. וְהָעִנְיָן כִּי שֹׁרֶשׁ הַמּוֹחִין הֵם יה"ו וְיָצְאוּ דֶּרֶךְ הַיְסוֹד לְתַקֵּן שֶׁשֵּׁם הוי"ה מִתְלַבֵּשׁ בְּאֶהְיֶה ויה"ו בְּאֶהְיֶה . ויה"ו מִתְפַּשְּׁטִים בו"ק שֶׁל ז"א וְהֵם ו' צְרוּפִים שֶׁבּוֹנֶה יה"ו וְעוֹלִים קכ"ו וְהַשִּׁשָּׁה יה"ו הֵם ח"י שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ הַמַּלְכוּת וְתַשְׁלִיךְ [תַּכְפִּיל] ח"י עַל קכ"ו עוֹלֶה קד"ם. וְכֵן שֵׁם ב"ן פָּשׁוּט כָּפוּל מְשֻׁלָּשׁ מְרֻבָּע עוֹלֶה קד"ם וְהוּא נֶפֶשׁ שֶׁל מַלְכוּת. וְהַ ג' יה"ו שֶׁהֵם פְּשׁוּטִים שֶׁהֵם בְּשֹׁרֶשׁ שֶׁיֵּשׁ בְּמוֹחִין שֶׁל ז"א מֵהֶם מִתְפַּשְּׁטִים ה ו' יה"ו וְאֵלֶּה ה ג' שְׁלֵמוֹת עִם ס"ג וְעִם קד"ם עוֹלֶה אוֹר בְּחִינַת נִשְׁמָה שֶׁל הַמַּלְכוּת. וּכְשֶׁנִּנְקַח הי"ח אוֹתִיּוֹת עִם ג' שְׁמוֹת הַשֹּׁרֶשׁ שֶׁהֵם כ"א וְעִם ר"ז עוֹלֶה בְּרָכָה(עִם הַכּוֹלֵל), והי"ח אוֹתִיּוֹת כָּל ו' צְרוּפִים הוּא שָׁרְמַז שִׁבְעָה שִׁבְעָה הֵם י"ד וּמִן הַטֻּמְאָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם הֵם ד' עִם י"ד הֵם י"ח. וּבְהֵמָה טְהוֹרָה וּטְמֵאָה הֵם מִן החי"ן שֶׁל יָה"ו הַבְּהֵמוֹת שֶׁיּוֹצְאוֹת מִן ח' שֶׁל יה"ו יו"ה שֶׁהוּא מִן חֶסֶד נָצַח הֵם בְּהֵמוֹת טְהוֹרוֹת. וּבְהֵמוֹת שֶׁבָּאִים מִן הו"י הי"ו שֶׁהֵם מִגְּבוּרָה הוֹד הֵם בְּהֵמוֹת טְמֵאִים וּמַה שֶׁבָּאוּ מִן וָי"ה וה"ו מת"ת יְסוֹד הֵם לֹא טְהוֹרִים וְלֹא טְמֵאִים וְזֶהוּ מִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינֶנָּה טְהוֹרָה וְלֹא אָמַר טְמֵאָה וְהָעִנְיָן כִּי כָּל אֲשֶׁר יִתְפַּשֵּׁט מִצַּד גְּבוּרָה נַעֲשָׂה לְמַטָּה קְלִפָּה וְזֶהוּ (זוֹהַר וַיַּקְהֵל דַּף רג.)סוּסְפִּיתָא דְּדַהֲבָא וְהֵם שְׁחֹרִים אָמְנָם שָׁרְשָׁם מִגְּבוּרָה שֶׁהִיא אֲדֻמָּה וּבְהִתְפַּשְּׁטוּתָם נַעֲשִׂית שְׁחוֹרָה וְזֶהוּ (נִדָּה דַּף כ.) שְׁחוֹר אָדֹם הוּא אֶלָּא שֶׁלָּקָה אָמְנָם הַגְּבוּרוֹת שֶׁיּוֹרְדִים מִצַּד הַחֶסֶד הֵם אֲדֻמִּים לְעוֹלָם וְהֵם נֶפֶשׁ לְקִלְפּוֹת וּבְתוֹכָם נִיצוֹצוֹת הַקְּדוּשָׁה שֶׁיָּרְדוּ כְּשֶׁנִּשְׁבְּרוּ הַכֵּלִים שֶׁהֵם ו"ה ו' חַיּוֹת לְזָכָר ה' חַיּוֹת לְנֵקֵבָה שֶׁל קְלִפָּה וּכְשֶׁאָדָם מְגַלֶּה סוֹד לְחַיָּבִים גּוֹרֵם שֶׁהוּא מִתְיַחֵד עִם ה' וְהֵם נוֹטְלִים הַחִיצוֹנִים וז"ס מ"ש (מִשְׁלֵי כ"ה ט') וְסוֹד אַחֵר אַל תְּגַל וְהָעִנְיָן שֶׁכְּבָר אָמַרְנוּ כִּי ה' שֶׁל אֲצִילוּת מִתְפַּשֶּׁטֶת בְּאֲצִלּוּת וה' וָאו שֶׁל הה"א הִיא בְּחִינַת זָכָר וְהד' בְּחִינַת נְקֵבָה בְּחִינַת יַעֲקֹב עִם לֵאָה וּכְשֶׁמְּגַלֶּה סוֹד לְרָשָׁעִים גּוֹרֵם לְיֵסוֹד שֶׁהוּא זֹאת הַוָּא"ו שֶׁתַּשְׁפִּיעַ לַחִיצוֹנִים וְזֶהוּ סוֹד אַחֵר כִּי סו"ד עוֹלֶה ע' שֵׁהֵם ע' שָׁרִים וּכְשֶׁאַתָּה מְגַלֶּה סוֹד לְרָשָׁעִים גּוֹרֵם לְיֵסוֹד שֶׁיַּשְׁפִּיעַ בְּסוֹד הַע' וּמִתְגַּבְּרִים שַׁעַר הַלִּקּוּטִים פָּרָשַׁת נח הֶמְשֵׁךְ בְּשָׁבוּעַ הַבָּא אי"ה...

מִלֵּקוּט מִנְחַת יִצְחָק

חָדָשׁ! מֵאוֹצְרוֹת הַהַפְטָרָה – יַהֲלוֹמִים נוֹצְצִים מֵהַפְטָרַת הַשָּׁבוּעַ בְּמִיָּחֵד בִּשְׁבִילִי – שֶׁלֹּא לְהוֹלִיד רְשָׁעִים כְּוָתֵיכוּ

רני עקרה לא ילדה פצחי רנה וצהלי לא חלה כי רבים בני שוממה מבני בעולה אמר ה'. פירוש ע"פ מ"ד בגמ' דברכות דף י"א ע"א א"ל ההוא צדוקי לברוריה כתיב רני עקרה לא ילדה משום דלא ילדה רני א"ל שטיא שפיל לסיפיה דקרא כי רבים בני שוממה וכו' אלא מאי רני עקרה רני כנ"י שדומה לעקרה שלא ילדה בנים לגיהנם. וי"ל למה ל"א רני שלא גדלה בנים רשעים ולמה תלי' בעקרה. ונר' עפ"י מ"ד בפסוק ותאמר א"כ למה זה אנכי פירש"י א"כ גדול צער העיבור למה זה אנכי מתאווה ומתפללת על הריון. ותלך לדרוש את ה' ויאמר ה' לה שני גוים בבטנך וכו' ורב יעבוד צעיר. ויש לתמוה על מה שאמרה למה זה אנכי מתאוה וכו' ואלו לא היתה מתאוה וכו' והיה לה צער הריון היתה מוכרחת לסבול ועם מי נתוכחה. ועוד מה השיב לה הקב"ה שני גוים בבטנך איך שייך תשובה זו על השאלה. ונר' דהענין הוא ע"פ מה דאי' באיוב דפתח פומיה ואמר יוצר הכל בחכמה ועושה עש כסיל וכימה למה ברא מרגיזי אל ונותן חיים למרי נפש החיוני הלא אין דבר נסתר מנגד עיניך ואולם באמת אין זה טענה דהקב"ה ברא העולם ונתן רוח להולכים בה ועולם כמנהגו נוהג והבחירה נתן לבני אדם לענות בו ואיש כל הישר בעיניו יעשה. ואולם כל זה דווקא אם העולם נוהג בטבע אבל אם הקב"ה עושה נס נגד הטבע כה"ג בוודאי לא יברא רשע. וזהו שאמרה רבקה מפני דצער הריון שלה היה כשעוברת על פתח בית המדרש יעקב מפרכם לצאת וכשעוברת על פתח ע"ז עשו מפרכם לצאת ולכך אמרה למה זה אנכי דהקב"ה חונן אותה להיות לה ולד שלא כדרך הטבע דהיא היתה עקרה ולמה ברא רשע? ושפיר אמרה למה זה אנכי כנ"ל והשיב לה הקב"ה שני גוים בבטנך ורב יעבוד צעיר שיעקב שהוא רב יעבוד לעשו שהוא הגלות המר הזה ועי"ז יתוקנו בני יעקב מכל צחצוחי טומאה. וא"כ לתיקון ההוא נברא עשו הרשע וא"כ אין לך להרהר ע"ז. וז"ש ברוריה רני עקרה ר"ל דמפני כך יתרון עקרה על שהיא עקרה ואם הקב"ה פקד את רחמה אינה מולדת רשעים כוותייכו כי זהו שלא בדרך הטבע כנ"ל. ואולם רבקה היתה עקרה ונתעברה ואעפ"כ מולדת את עשו לכך אמר כי רבים בני שוממה שהמה רבים ויעבדו לצעיר לתקן חטאם אבל ציון כל בניך לימודי ה' וק"ל: באופן אחר נרא' ע"פ מ"ד במדרש ושרי עקרה אין לה ולד ופריך פשיטא אם היא עקרה אין לה ולד אלא עיקר מתרין לא היה לה פי' דלא היה לה רחם כלל דניטל האם שלה. ולפ"ז יש לפרש כאן נמי רני עקרה לא ילדה דלא היה לציון אם כלל ואם של ציון הוא השכינה דבבית שני לא היה השכינה שורה שם.

*** הֶעָלוֹן טָעוּן גְּנִיזָה ***

רָגַע... שִׁיר לְסְעוּדָה זוֹ כְּבָר שָׁרְתָם ?

ואי' גדול יהיה כבוד בית האחרון יותר מן הראשון שהיו גדולים במנין עם שהריבוי עם היה יותר מן הראשון דאיתא פ"א צוה ינאי המלך ליקח כוליא א' מכל פסח והיו מונין הכליות והיו כפלים כיוצאי מצרים והרבה אנשים נמנין על פסח אחד בחבורה אחת. וי"ל הטעם על שהיו יותר במנין מן בית ראשון עפ"י מ"ד ראיתי בני עליה והמה מעוטים פי' דהאנשים אשר הרה"ק שורה עליהם המה מעוטים. וכמו שהיה שבט קדת מעוטים במספר מכל השבטים מפני דנשאו הארון הקודש והיה מכלה בהם ולכך בני עליה המה מעוטים ולזאת הסיבה לא היו ישראל כ"כ גדול במנין בבית ראשון מפני דהשכינה היה שורה בבית ראשון ואולם בשני לא היה השכינה שורה ולכך היו מרובים במנין וז"ש כי רבים בני שוממה מבני בעולה ר"ל דבבית שני היו שוממים מהשראת שכינה והיו מרובים מבית ראשון במנין כנ"ל וק"ל: באופן אחר נרא' עפ"י מ"ד בזמן שהיו ישראל שרוים על אדמתם היו מקבלים שפע מן הקב"ה בלי אמצעית השרים כלל. וכן אותן הניצוצין קדישין הנאצלין מן הקודש פנימה היו ישראל מקבלים והן היו נביאים וחכמים ומישראל היה מקור החכמה ואולם כאשר תקפו עלינו צרות והלכו ישראל מגולה לגולה וממדינה למדינה נאבדה חכמת חכמי' ובינת נבוניו תסתתר. והטעם הוא מפני דאותן ניצוצין נמסרין לשם המיוחד לאותה אומה שישראל שרוין בו בגולה והשר ההוא המיר קדשים בחולין בעלי מומים וירעו עד שיסתאבו והן רשעי ישראל אשר יצאו מהדת ונטמעו והשר ברר לו מנה יפה מאותן ניצוצין קודש ונתנה לבני עמו ולכך מצינו חכמי או"ה וחכמה זו גנובה מישראל ולפעמים יתגיירו עצמם. ואולם הקב"ה עוצר אותן ניצוצין ואין כלל לישראל מפני תיקון חליפין וכנ"י היא עקרה וז"ש הנביא רני עקרה דמפני שהיא עקרה תרון על שלא נתערבו ענפוהי באילן סרק ומפרש הטעם לפי שרבים בני שוממה וכו' ר"ל בזה שרבים נתערבו באומות העולם מבני שוממה כנ"ל ואולם לעתיד לבא יחזירם ה' וק"ל הרחיבי מקום אהלך וכו' האריכי מתריך וכו' כי ימין ושמאל תפרוצי וכו'. פי' על כמה אופנים דאי' לעתיד ירחיב הקב"ה את מקום מקדשנו וזהו הרחיבי מקום אהלך. וידוע דהמקדש שלמטה הוא מכוון נגד מקדש שלמעלה ואם יתרחב המקדש למטה גם מקדש שלמעלה יקבל תוספת. ומקדש שלמעלה הוא בעצם השמים ואם יתרחב המקדש גם השמים יתפשטו על כל גדותיו דהיינו הכדור שמים יתרחב ובמים נקראים יריעה כמ"ש נוטה שמים כיריעה וז"ש ויריעות משכנותיך יטו דהיינו השמים למשכן שלמעלה כנ"ל. ואיתא טעם למה יתרחב מקדש שלמטה מפני דהמקדש היא מרכז מארץ ישראל. ולעתיד ינחיל הקב"ה לישראל עוד שלוש ערים והם קני וקניזי וקדמוני וחמשה ערי סדום דלעתיד יתישבו ערים נשמות והמקדש צריך להיות במרכז האמצעי וזה המקום מיוחד ג"כ לשכינה לכך יתרחב המקדש וז"ש הנביא העם למה יתרחב ומפרש כי ימין ושמאל תפרוצי וזרעך גוים יירש הם שלש מדינות הנ"ל וערים נשמות יושיבו הם סדום ועמורה אשר היו שוממים יהיו בנוים על תלפיות וק"ל. באופן אחר נראה דאיתא דמקדש שלמטה היה עושה שני פעולות א' שממנו נאצל רה"ק על חכמי הדור כאשר עלו בני ישראל לראות ברגל. ועוד השפע מדברים ההויים בעולם כגון זהב וכסף כי צפים היו קירות הבית בזהב. וידוע דרה"ק אין לה גבול כלל מפני דזהו מעין עה"ב ועה"ב הוא נחלה בלי מצרים וכן א' כל השומר שבת כהלכתו נותנין לו נחלה בלי מצרים דשבת הוא דוגמא מעין עה"ב ולכך זוכה לנחלה בלי מצרים ואולם דברים ההוויים יש להם קץ וגבול והן כסף וזהב ולכך יש גבול למקדש שמורה על דברים גשמיים אשר יש להם קץ

ולזאת הסיבה היה קטן משכן שעשה משה כי מעלת ישראל היה אז גדול וכולם היה זוכים לחזות בנועם ה' והגשמי היה מעט ולכך היה המשכן קטן כי זהו מורה על גשמי וממשה ואילך היה הולך וגדל כי נתרבו דברים ההווים. ואולם לעתיד יהיה מעלת ישראל גדול בשני ענינים שממנה מעין נובע ממקור רוח הקודש וגם יתעננו בטוב עוה"ז ברוב עושר כמו שייעדו הנביאים ולרה"ק לא יהיה גבול כלל רק לדברים הגשמיים יתרחב המקדש וז"ש הרחיבי מקום אהלך וכו' ואי' בזוהר שהמשכן שעשה משה נגנז עתה אבל לעתיד יקימו אותה במדבר והמדבר הוא עכשיו ארץ מלחה מקום נחש שרף ועקרב. אבל לעתיד יהיה כגן רטוב ושם יקימו את המשכן ויעלו עולות לה' ויזבחו זבחים וז"ש ויריעות משכנותיך יטו וכו' וידוע דבימי משה לפעמים מפרקין המשכן בנסוע העם ולפעמים מקימין המשכן והטעם על שהיו מפרקין המשכן דאי' במדרש דמנהג המלך הוא לצאת בראש העם למלחמה ולא לישב בביתו ומלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיע ולכך היה מפרקין המשכן וז"ש ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך וזה היה במדבר דלפעמים גייסות ממשמשין ובאין אבל לעתיד יאבד חרב וחנית ויהיה שלום בארץ ואין מחריד וא"כ לא יפרקו את המשכן. וז"ש ויתדותיך חזקי. וכבר בארנו דהמקדש יהיה לעתיד מעולה בשתי מעלות שיהיה מעין עה"ב דהיינו רה"ק וזה אין לו גבול ועה"ב נקרא ימין דכתיב אורך ימים בימינה ואריכת ימים המיועד הוא לעולם שכולו ארוך וגם יהיה בו מעלה מדברי הגשמי כגון ריבוי זהב כנ"ל וזהו נקרא שמאל כמ"ש ובשמאלה עושר וכבוד וז"ש כאן כי ימין ושמאל תפרוצי ר"ל כוונה הנזכרת וזהו הרחיבי מקום אהלך כנ"ל. וערים נשמות יושיבו הם המדבריות אשר היו מעון תנים יתישבו וז"ש ויריעות משכנותיך יטו דבמדבר יהיה מקום למשכן משה כנ"ל וק"ל. באופן אחר נראה עפ"י מ"ד בגמ' דב"ב דבבית שני היה פרוכת מבדיל בין הקדש לקדשי קדשים ושתי פרכת היו שם אחת מבפנים ואחת מבחוץ ואמה אחת היה ריוח ביניהם מפני דבבית ראשון היה בנין של אבנים אבל בית שני היה גדול מבנין בית ראשון ולא היה מקבל בנין של אבנים ולכך עשאו פרוכת והניחו אמה פנוי וזה אמה טרקסין. ולעתיד יחריב ה' את גבולנו ואמה זו יתוסף להיכל הקדש פנימה. והענין מפני דבבית ראשון ושני לא היה אמת בשלימות מפני דקדשי קדשים היה עשרים אמה אורך ועשרים אמה רוחב ואם תכפול כ' פעם כ' יהיה ת' מכוון וזהו היה בבהמ"ק דלפעמים ת' תחיה והיינו כשהכהנים גדולים היו כשרים ולפעמים ת' תמות כדאי' בגמ' פעם אחת נכנס כה"ג אחד והיה מחשבתו זר ומת שם וזהו סיבה משום דלא היה אמת כלל בשלימות רק ת' לבד ונשאר א' מ' וז"ש הושע אם על הבנים רוטשה ואולם לעתיד יהיה אמת בשלימות שיתוסף אמה טרקסין מבפנים וכמו כן מב' צדדים חצי אמה והוי כ"א על כ"א וזהו תמ"א והיינו אמת וז"ש הנביא הרחיבי מקום אהלך הכוונה שיתרחב היכל הקודש דהיינו אמה הנ"ל כדי שיהיה אמת בשלימות ויריעות משכנותיך יטו ר"ל שיסיר הפרוכת אשר הבדיל בין הקודש הנ"ל. ויתדותיך חזקי ר"ל מפני דבבית שני לא היה היסוד יכול לקבל בנין של אבנים ולעתיד יהיה מחיצות של אבנים חוץ לאותו אמה ויתרחב המקדש כנ"ל ויהיו היסודות חזקים. כי ימין ושמאל תפרוצי הכוונה שיתרחב גם מן צפון ודרום חצי אמה מזה ומזה כי דרום נקרא ימין וצפון נקרא שמאל. וערים נשמות יושיבו פי' ע"פ מ"ד בתהלים אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף גם ארצנו תתן יבולה דבזמן שהאמת הוא בארץ כל העולם מתברך ואין מדבר כלל בעולם וז"ש וערים נשמות יושיבו כנ"ל דיהיה אמת בארץ וא"ש וק"ל:

מלקט
מנחת יצחק

לִקְחֵי הַפָּרָשָׁה לְשַׁבָּת – עָצְמַת תְּפִלָּתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל מוֹרִידִים שֶׁפַע וְטוֹבָה לְכָל הָעוֹלָם

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדורותיו את האלהים התהלך נח: הנה ידוע כי התורה היא נצחית ובכל אדם ואיך הוא בזמן הזה נראה לומר כי על פי מעשה הטובה של הצדיק הוא מביא כביכול תענוג בבורא כמה דעת אמר ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר ומתפאר הבורא ב"ה לפני פמליא של מעלם ראו נא עבדי שעובד אותי בחשק גדול והתלהבות ומחמת זה גורם הצדיק שהבורא ב"ה משפיע טובות וברכות לכל העולמות וגם לעולם התחתון ולכל הנבראים כולם ונודע שמלת והיה הוא שמחה ולא כתיבת ויהי וזהו אלה תולדות שהוא עיקר תולדותיהן כו' מעשים טובים גורם. נח נח כמבואר במדרש נייחא לעילא ונייחא לתתא דהיינו בעולמות עליונים ותחתונים איש צדיק תמים וגרם היה בדורותיו היינו לשון שמחה כמשמעות תיבת והיה בדורותיו שהשפיע כל הטובות וברכות לדורותיו ואמר ומה הוא עבודת הצדיק להשפיע שפע טוב לעולם את האלהים התהלך כו' כי הצדיק הוא ממתיק את הדינים כי נרגן מפריד אלוף מפריד אלופו דלעילא משכינתיה ומחמת זה באים ח"ו דינים וצרות והצדיק מביא הדינים אל בעל הרחמים והרצון ונמתקים שם: וזהו את האלקים דהיינו הצרה שנתהוה בעולם על ידי זה הוא מתהלך נח היינו הצדיק הולך ועובד השם יתברך על ידי הפחד והצרה שנעשה על ידי הרשעים והצדיק מביאה אל בעל החסד וממתיקה. והנה מחמת עבודת הצדיק נתגדל שמו של הקב"ה על דרך ויעש דוד שם וזהו ויולד נח שלשה בנים המה שלש מעשים טובים הנקראים בנים כנ"ל את שם שנתגדל שמו של הקב"ה ואת חם כי ידוע שמ"ח נביאים עמדו לישראל והמה מן מ"ח טיפין בגן עדן שמשם ינקו והשיגו נבואתם וידוע שמן מעשה צדיקים מתקרב ביאת משיחנו וכמו שכתוב ונבאו בניכם ובנותיכם וזהו ואת חם היינו שישיגו נבואה מן המ"ח טיפין הנ"ל ואת יפת כי על ידי מעשה הצדיק הוא מבריח הקליפות ועל ידי זה נתרחב גבול הקדושה כי ירחיב מתרגם כי יפת וזהו ואת יפת. ותשחת הארץ כו' כי הארציות והחומר של האדם מונע אותו מלבוא לפני האלקים ולהיות דבוק בו והצדיק משבר החומר והארציות שבו משבר ומשחית וזהו ותשחת הארץ הצדיק משבר ומשחית הארץ היינו הארציות כדי שיבוא לפני האלקים ותמלא הארץ חמס כי כתיב (משלי כ"ח, כ"ד) גוזל אביו ואמו כו' חבר הוא לאיש משחית היינו שנהנה בלא ברכה גוזל כביכול את אביו הוא השם יתברך וכו' וחבר לְרֶבְעָם שהחטיא את ישראל כי נודע היות שבכל המאכלים והמשקים הטעם שלהם המה נצוצי נשמות קדושות והמאכל והמשקה המה כלים ובתוכה המה הנשמות ואם אוכל ושותה לשם שמים הוא השלחן אשר לפני ה' שהוא קרבן ממש שמקריב הנשמות הנ"ל אל מקורם ואם ח"ו אינו אוכל לשם שמים הוא משחית את הנפשות הנ"ל כמו ירבעם שהשחית את ישראל וזהו ותמלא הארץ אם ח"ו לא שבר את החומריות והארציות שלו כי אם עדיין הוא מלא מחומריות וארציות שלו אזי הוא גוזל את אביו כנ"ל וזהו ותמלא הארץ חמס שהוא גוזל אביו ואמו כנ"ל: וַתִּנָּח

הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי... עַל הָרֵי אֲרָרָט וגו'. הנה כתיב (קהלת ג', י"ד) והאלהים עשה שיראו מלפניו וכל הבריאה שברא השם הוא מפני זה שיראו הבריות אותו וזהו לא נבראו רעמים אלא ליישר עקמומית שבלב והמה אחת מגבורותיו כמה דאת אמר ורעם גבורותיו וכו' כי מחמת שעקוב הלב ואין לו לב לעבוד את השם ביושר לבב לכן נבראו הרעמים ליישר העקמומית ושיתיירא האדם את בוראו והנה הנכון הוא להיות אדם ירא את השם גם בעת שהוא שופע לאדם טובה וברכה וזהו אל גדול ונורא פירוש אל לשון חסד אל כל היום גדול ונורא צריך להתיירא לפניו ולא כמו הרשעים כד חזיין אנפי מלכא נהירין אז סר מהם היראה ומחמת זה גורמין ח"ו צרות ודינין והנה בעת שיש ח"ו איזה פחד בעולם על זה כתיב (ירמיה י', ב) מאותות השמים אל תחתו בעשותכם רצון השם כי אומות העולם אינם יריאים כי אם מהצרות אבל הצדיק אינו מפחד מהרעה ח"ו כי אם מתעורר ומתחזק מזה אל יראת השם על דרך את האלהים התהלך נח והוא מבואר לעיל. והנה איתא שכינה בתחתונים צורך גבוה הוא פירוש כי שכינה מרמז על היראה כי מלאה כל העולם לית אתר פנוי מיניה כי זולתו היינו זולת השם הוא אפס והיישוב הוא מחמת השם כי כח הפועל בנפעל וראשית חכמה יראת ה' כי חכמה הוא כח מה היינו מה הוא הכח הזה ומאין נעשה זאת וזהו שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה כי אלה הוא דבר הנראה לעין וצריך להבין ולדעת מי ברא את אלה כי הערב רב אמרו אלה אלהיך ישראל כי לא האמינו בהשם שהוא ברא את כל הנמצאים ולא כן עמינו עם אלהי אברהם מאמינים. בני מאמינים ששם הוי"ה ב"ה המהוה כל ההויה ברא את הכל וזהו מ"י אל"ה הוא אלהים הגם שהוא מדת הדין אחר שאנו מאמינים שהשם הויה ב"ה עשה את כל אלה אז מחמת אמונתינו אנו מביאים את השם הוי"ה ב"ה בתוך הדבר ההוא ובעל החסד ובעל הרצון אינו חפץ במות המת כי חפץ הוא ונמתק הדין וזהו שכינה בתחתונים היינו היראה צורך גבוה הוא שצריך להגביה אל בעל החסד והרצון. וזהו אין טובה בא לעולם אלא בשביל ישראל היינו מה שישראל עושין שביל להוריד השפע מחמת תפלתן כי הכ"ב אותיות שקבען בפה ישראל מעוררין בהזכיר על ידי דבורם כל הברכות והשפעות וזהו ר"ת "שאו "מרום "עיניכם שחרית מנחה ערבית כי על ידי ג' תפלות הנ"ל מביאין שפע ברכות בתוך כל העולמות והנה מחמת שהצדיקים מביאים את הדבר שממנו הפחד והיראה אל בעל הרצון ובעל החסד שם מתבטלין כל הדינין מחמת שהשם משתוקק אל היראה כי השם הגדול הוי"ה ב"ה נקרא ה' איש מלחמה והיראה מכונה בשם אשה, אשה יראת ה' ודרכו של איש לחזור אחר אשה והדבור נקרא מלכות כי מן הדבור ניכר המלוכה שמצוה ומדבר אל עמו לעשות רצונו וחפצו ומיד כולם מציתים לדיבורו ועושין ומקיימין כאשר צוה להם והנה בכל השנה מעשה הצדיקים גורמים עליות: חסר איזו דיבורים ובפרט בחודש תשרי על ידי מצות שופר וסוכה ולולב ביותר ממתיקים דינים וזהו ותנח התיבה הוא הדבור מדת מלכות בחודש השביעי על הרי הם אבות והם מדות עליונות כי הם המרכבה ואז אצל בעל החסד ובעל רצון אין שום דין ואז הדינים נסים מלפניו וזהו אררט לשון הארורט לשון רהט כי הארורים והצרות רהטים מקדמוהי וזהו בשבעה עשר יום לחדש כי העולם הוא שבעה ימים ואח"ז עוד שבעה ימים וזהו בשבעת ימי הבנין:

מלקט
מִנְחַת יִצְחָק

פִּלְפִּלִין מְפֻלְפָּלִין (44) –בִּתְשׁוּבָה לִשְׁאֵלָה, בְּגֶדֶר אִסּוּר שִׂיחָה בְּ'חֲזָרַת הַשָּׁ"ץ'

בִּתְשׁוּבָה לִשְׁאֵלָה, הַאִם מי שכבר התפלל, ונמצא בביהכ"נ בו ישנו מנין אחד שעומדם בחזרת הש"ץ, אם מותר לו לשוח בדברי חולין, או לא? **בְּגֶדֶר אִסּוּר שִׂיחָה בְּ'חֲזָרַת הַשָּׁ"ץ'** ' א] בשו"ע או"ח סי' קכ"ד ס"ז נפסק: "לא ישיח שיחת חולין בשעה שש"ץ חוזר התפילה, ואם שח, הוא חוטא, וגדול עוונו מנשוא". ויש לדקדק טובא בלשון השו"ע, א. במש"ב 'לא ישיח שיחת חולין', דמשמע, דוקא שיחת חולין לא, אבל שיחה בד"ת מותר. ב. דמשמע דוקא שיחה לא, אבל תיבה אחת שאינה גדר שיחה מותר. ג. מה שהוסיף וכתב 'בשעה שש"ץ חוזר', והול"ל, 'לא ישיח שיחת חולין כשש"ץ חוזר התפילה'. ד. מש"כ 'ואם שח, הוא חוטא, וגדול עוונו מנשוא', וצ"ב הטעם, מה גודל פשע זה יותר משאר ענינים עד שכמדומה לא מצינו כלשון זה בשו"ע על שום דבר זולת זה ב] והנה בשו"ע שם ס"א, כתב: "לאתר שסיימו הצבור תפלת יחזור הש"ץ התפלה, שאם יש מי שאינו יודע להתפלל יכוין למה שהוא אומר, ויצא בו, וצריך אותו שיוצא בתפלת ש"ץ לכוין לכל מה שאומר ש"ץ מראש ועד סוף, ואינו מפסיק, ואינו משיח". ולכאו' צ"ב, דהא בס"ז כתב בסתמא, 'לא ישיח שיחת חולין בשעה שש"ץ תוזר התפילה', ומשמע דגם מי שאינו יוצא בתפלת ש"ץ, דינו שאסור להשיח. ובפשטות י"ל לפי הדקדוק שדקדקנו, דמי שאינו יוצא התפילה מהש"ץ, דוקא שיחת חולין אסור, ומשמע דד"ת מותר, וזה הטעם שבס"א לא נקט השו"ע 'ואינו משיח שיחת חולין אלא כתב 'ואינו משיח', משום שמדבר על זה שצריך לצאת ידי חובתו, ולגביו האיסור כולל כל שיחה. ג] עוד כתב בשו"ע בס"ד: "כשש"ץ חוזר התפלה, הקהל יש להם לשתוק ולכוין לברכות שמברך חזן, ולענות אמן...". ולכאו' כיון שכבר כתב כאן דלכל הקהל 'יש להם לשתוק א"כ מה הרבותא בס"א, דאותו יחיד שיוצא ידי"ח מהש"צ שגם לו אסור לדבר. גם י"ל דבס"ד מיירי רק לגבי ברכות הש"ץ, והוא מטעם כדי שיענו אמן, דצריך שישמעו התימת הברכה, שידעו על מה עונים, לא לגבי כל תפילת י"ח, משא"כ בס"א, שמדובר על מי שיוצא ידי"ח, הוא צריך לשתוק בכל התפילה ממש, לא רק בברכות. והראיה לזה, שבסמוך בס"ו כתב: "יענו אמן אחר כל ברכה, בין אותם שיצאו ידי תפלה, בין אותם שלא יצאו...", מבואר, שעל אלו שכבר יצאו ידי תפילה, מדובר בדוקא לענין הברכה. ובה"ז שכתב "ולא ישיח שיחת חולין בשעה שש"צ חוזר התפלה", דמשמע בכל התפלה, ולא רק בברכות, ומבואר שלא חילק בין מי שיצא למי שלא יצא, אף שהיה מקום לומר, דחוזר ומדבר רק מאותו שצריך לצאת ע"י הש"ץ, דדינו שלא להשיח כלל משך כל התפילה, וכמשנ"ת. ד] ובמ"א סק"ח, כתב, "[כשש"ץ חוזר התפלה, הקהל] יש להם לשתוק, עיין בתשובות מ"ע [רמ"ע מפאנו סי' ק"ב] על האנשים שלומדים בעת חזרת הש"ץ התפלה, או אומרים תחנונים, אם מכוונים לסוף הברכה לענות אמן כראוי, אין למחות בידם, אבל בספר ווי העמודים קרא תגר עליהם, וכן משמע ממש"כ סי' צ ' סי"ח [בהגה]". ועי' בשע"ת, שמביא, דעל דברי הרמ"ע מפאנו, "כתב בשלמי ציבור, דאווישי קמאי על זה, ובפרט ביודע בסודן של דברים וכו', והאנשים הנגשים אל השם, נהגו כמנהג חסידים הראשונים, להיות הסידור פתוח לפניהם בחזרת התפלה, ולכוין בכל מילה ע"ש, וכ"כ בשל"ה". מתוך דבריהם נראה ברור, שמדובר רק על אנשים המתפללים במנין זה, דאפי' ללמוד או לומר תחנונים אסור אז, אבל לא מיירי ממי שכבר התפלל במנין אחר. להימנע מתלמוד תורה בשביל שעמי הארץ לא ילמדו ממנו ה] והנה מה שציין המ"א לרמ"א בסי' צ' סי"ח, כוונתו, דהרמ"א שם מתיר למי שתורתו אומנותו, ואינו מתבטל לשום דבר, שיכול להתפלל בבית מדרשו ולא בביהכ"נ, אפילו כשאין עשרה בבית מדרשו, וכתב על זה הרמ"א: "ואפ"ה לא ירגיל עצמו לעשות כן, שלא ילמדו עמי הארץ ממנו, ויתבטלו מביהכ"נ, וכ"ש שלא יעסוק בתורה בביהכ"נ בזמן שהצבור אומרים סליחות ותחינות" כלומר, דאז נחשב כפורש מן הצבור. ולכאורה דברי הרמ"א הללו טעונים הבנה, שהרי כבר הקדים וכתב שם בס"י, "יתפלל הפיוטים והתחינות עם הצבור, ולא יפרוש מן הצבור אפילו לעסוק בד"ת, ועי' לעיל בסי' ס"ח". אלא משמע דמיירי באחד שמתפלל אז במנין זה. ודכוותה מציין בעטרת זקנים שם בסי' צ' להשלטי גבורים בברכות (ד' א/ אות ד'), שכתב: "אותן ת"ח שעוסקין בתורה בביהכ"נ ביוכ"פ בשעה שהציבור מתפללין, לאו שפיר עבדי, עי' לעיל סי' [ס"ח]". וכוונתו לציין להרמ"א בסי' ס"ח, שכתב לעניו מקומות שמפסיקים בברכות ק"ש לאמירת פיוטים, "והמקיל ואינו אומרם, לא הפסיד, ומ"ם לא יעסוק בשום דבר, אפילו בד"ת אסור להפסיק ולעסוק, כל זמן שהצבור אומר פיוטים, כ"ש שאסור לדבר שום שיחה בטלה, ומ"מ מי שלומד ע"י הרהור, שרואה בספר ומהרהר, לית ביה איסורא, דהרהור לאו כדיבור דמי, אלא שמתוך כך יבואו לדבר, ויבואו לידי הפסק, וע"כ אין לאדם לפרוש עצמו מהצבור במקום שנהגו לאמרם ויאמר אותו עמהם, ועי' לקמן סי' צ' ס"י". מבואר להדיא דמיירי דוקא ממי שמתפלל עמהם, דאז שייך חשש 'הפסק'. ו] אולם במ"ב שם סק"ג, כתב לענין החשש "שמתוך כך יבואו לדבר ויבואו לידי הפסק": "רוצה לומר, כשיראו ההמון שהוא מסתכל בספר יבואו ג"כ לדבר, אבל הרהור בעלמא בד"ת, אפשר דיש להקל", ולפי"ז שהחשש הוא לגבי ההמון, י"ל לכאו' דאף אם אינו מתפלל שם, כל שעכ"פ אין ההמון יודעים מזה, ומדמין שמתפלל שם, יש לו להימנע מזה. ז] אלא דמצאנו לכאו' בהדיא במ"ב, שהקיל בזה, דהנה בסי' צ ' סקנ"ז, מפרש לענין הדין שת"ח לא יתבטל בקביעות מתפילה בביהכ"נ, כדי 'שלא ילמדו ממנו עמי הארץ. וכתב: "כי לא ידינוהו [העמי הארץ] לכף זכות, לתלות בתורתו שבשביל לימודו הוא מתפלל ביחיד, רק יאמרו שאינו חושש בתפלה, וידונו ק"ו על עצמם, ולא יחושו כלל לתפלה", הרי דגם שם החשש הוא שמא ילמדו ממנו עמי הארץ, וע"ז כתב הרמ"א שם: "וכ"ש שלא יעסוק בתורה בביהכ"נ בזמן שהצבור אומרים סליחות ותחינות", ובפשטות הטעם משום דילמדו ממנו [וכדביאר המ"ב בכגון זה בסי' ס"ח טק"ג.] מי שכבר התפלל, ורוצה לשמוע עוד פעם ח] ואולם במ"ב בסמוך בסקנ"ח, כתב: "בזמן שהצבור, וכן בשעת קריאת התורה, עי' סי' קמ"ו. כתב בספר מאמר מרדכי, דאם הוא כבר התפלל ואינו עומד שם אלא לענות הקדישים והקדושות מאותם שפורסים על שמע, או שחוזרים

כל התפילה, עוסק בתורה ואינו חושש, וכן מוכח מלשון הג"ה, דמיירי דוקא בענין שפורש מן הצבור וכו', ע"ש". ולכאו' משמע דעד כאן לא דיבר הרמ"א רק במי שמתפלל עכשיו, לא במי שכבר התפלל קודם לכן, דאז אפילו כשמתפללים, אי"צ לחוש. ט] ואולם כשנדקדק בלשון המאמר מרדכי, נמצא לכאו' דאדרבא להיפך, דעד כאן לא התיר המאמ"ר אלא כשנמצאים בביהכ"נ יחידים שבאו מאוחר, ואם פורסים על שמע, או חוזרים התפילה, וכלשונו 'ואינו עומד שם אלא לענות הקדישים והקדושות מאותם שפורסים על שמע, או שחוזרים כל התפילה'', משא"כ כשיש חשש פורש מן הציבור, דזה שייך רק כשהציבור כולו מתפללים, ואז אמנם גם כשכבר התפלל אסור לו ללמוד. בתי מדרשות שידוע שיש באותו זמן אנשים הלומדים לצד אנשים המתפללים י] ולכאו' בבתי מדרשות שלנו, ששכיח שבשעה שיש מנין שמתפללים, יש גם אנשים שלומדים, יתכן לומר שאין צריך לחוש לכלום. ויותר מזה יעויין בכה"ח סי' קכ"ה אות ט"ז, על מש"כ שם הרמ"א "ואין לדבר באמצע הקדושה", שכתב: "ומהרי"ל לא היה מדבר מתחילת הקדושה עד אחר אמן דהא–ל הקדוש... ונראה דהיינו אפילו אם כבר שמע חזרה, דאי לא שמע, בלא"ה אסור לדבר בכל החזרה, כמש"ל בסי' קכ"ד ס"ד וס"ז, יעו"ש", מבואר דעתו, שאפילו לדבר שלא בד"ת, מותר למי שכבר התפלל במנין אחר, זולת בעת הקדושה, ומסתמא ג"כ בכל דבר שבקדושה שמחוייב לענות, כגון בקדיש לכהפ"ח עד אחר אמן ד'דאמירן בעלמא'. י"א] ואולם בשו"ת שלמת חיים סי' קל"א, השואל רצה לדקדק מהמהרי"ל הנ"ל (שהובא במ"ב סוס"י קכ"ה), דמשמע דהיה מדבר מקודם קדושה ולאחר קדושה, וע"כ משום שלא התפלל במנין זה. והשיב הגרי"ח זוננפלד זצ"ל, "משמעות מש"כ ממהרי"ל, לא נראה לי, כי נראה דגם לדבר שהותר לדבר, והיה צריך לו, ובמקום שהיה מאריך בניגון וכדו', יעויין בריש הסימן שם, בכל זאת המהרי"ל לא רצה להפסיק מתחילת הקדושה עד לבסוף שאמר אמן, ובפשטות נראה להחמיר בזה, כי אין הכל יודעים אם זה התפלל, וראוי למנוע מזה" מבואר דעת הגריח"ז, דגם כשאינו מתפלל בתפילה זו, יש לחוש. אמנם יתכן דכל מה שחשש הגריח"ז להחמיר, הוא דוקא לענין שיחה בטילה, משא"כ לענין ת"ת, דגם במתפלל באותו מנין, אם עכ"פ מכוין לענות בברכות, בעצם אין איסור, רק משום ע"ה שילמדו ממנו, א"כ אפשר שבאינו מתפלל אז, קיל טפי לענין ת"ת, ובודאי שלמחות אי"צ, דהא לדעת הרמ"ע מפאנו המובא במ"א(הנ"ל באות ד'), גם במתפלל באותו מנין, אם לומד תורה, אע"פ שאינו נוהג כראוי, מ"מ אי"צ למחות בו, כ"ש בנידו"ד שאינו מתפלל אז. בענין העובדא מהמהרי"ל ששתק מתחילת הקדושה עד הא–ל הקדוש י"ב] וראיתי בשו"ת קנין תורה (להגרא"ד הורביץ זצ"ל), ח"ב סי' ל"ז אות ג/ שנשאל בנידו"ד. ועל הראיה שמביאים מדברי המהרי"ל, מפקפק, כי רוצה לפרש, דשם הפירוש 'לדבר' היינו 'להפסיק. וזה כוונת הרמ"א ג"כ שלא לדבר מדין הפסק, ולא מדין עצם הענין לשתוק ב'חזרת הש"ץ' שאינו מצד הפסק. י"ג] ומוסיף עוד: "ואמנם, אלו הנשארין בביהמ"ד ללמוד, אחר שהתפללו, עי' בארחות חיים (ספינקא, קכ"ד ח') דאי"צ לענות ב"ה וברוך שמו, ואמן צ"ע [האם צריכים לענות]. ועי' הגהות רעק"א להמ"א (סקי"ג שם), בהתפלל כבר ושומע שנית חזרת התפלה, מסתבר דלדידיה נחשב כברכה אחרת לענין עניית אמן, עכ"פ שלא שמע הברכה, ומזה, דעכ"פ צריך שיענה ולא לדבר". ולכאו' צ"ע, דאה"נ דבשעת הברכה יענה ולא ידבר, אבל קודם לכן אכתי אין ראיה לאסור. י"ד] עוד כתב שם: "ועי' בשל"ה הקדוש(ריש מס' מגילה) משיטת בה"ג, דאם יש עשרה, אפילו בקול רם מותר ללמוד בשעת התפילה, וסיים השלה"ק, שלא להשגיח בהיתרים הנ"ל, ע"ש, ומכ"ש לשוח בשעת התפילה דאסור". ולכאו' גם השל"ה מיירי במי שעכ"פ מתפלל במנין זה, משא"כ בנידו"ד דמיירי שכבר התפלל, אכתי לא שמענו מדבריו לאסור, וצ"ע. דקדוק מספיקו של רבינו עקיבא איגר שו"ר בשו"ת קנה בושם להגר"מ בראנדסדארפר זצ"ל, ח"ג סי ה' שנסתפק בזה, ומצדד להחמיר, ומשום "שאפשר דמכיון שנמצא בפנים ביהכ"נ בשעת חזרת הש"ץ, לא מחלקינן בכה"ג בין אם התפלל כבר או לא התפלל עדיין, אלא דבכל עניו צריך לשתוק ולכוין לברכות שמברך החזן, וגם בלא"ה י"ל, דאם יסיח דעתו מלכוין לברכות שמברך החזן, לא ימלט שלא יכשל בעניית אמן יתומה, דמחמת שיהא שקוע בענינים אחרים, עלול מאד שלא יוכל לשום לב לדעת איזה ברכה מברכים עכשיו...". שוב מביא מדברי הגהות רעק"א הנ"ל, שהסתפק בזה, והגרעק"א שם נשאר בצ"ע להלכה, אף שמדבריו נראה שיותר נראה לו דבכה"ג קיל טפי, ע"ש. אם אפשר ללמוד מדין 'קריאת התורה' ל'חזרת הש"ץ ' טו] הנה בשו"ע בסי' קמ"ו ב' כתב: "כיון שהתחיל הקורא לקרות בס"ת אסור לספר אפי' בד"ת ואפילו אם השלים הוא הפרשה", וכתב המ"ב בסק"ז: "ועי' בפמ"ג שמצדד לומר, דאפילו אם כבר שמע קריה"ת בעשרה, ג"כ אסור, וכ"מ בביאור הגר"א", ובשעה"צ אות י"ב מבאר, "מדפירש הטעם רק שלא יפרוש מן הצבור, ולא פירש משום דצריך לשמוע קריה"ת, משמע דס"ל דבכל גווני אסור", וע"ש בביה"ל בד"ה יש מתירין. לפי"ז לכאו' יש ללמוד גם לנידו"ד, דמדין אל יפרוש מן הצבור, אסור לו לדבר בחזרת הש"ץ גם אם כבר התפלל, וביותר דיעויין במ"ב בסי' צ' סקנ"ח, לענין האיסור ליחיד לעסוק בת"ת בעת שהצבור אומרים סליחות, שהמ"ב מציין להלכות קריה"ת, הרי שענינם שוה. ואולם במ"ב שם ממשיך, ומעתיק דברי המאמ"ר, דאם כבר התפלל ושומע חזרת הש"ץ, מותר לו ללמוד, ומבואר דקריה"ת חמור מחזרת הש"ץ, וצ"ע. ובנותן טעם לציין לס' הליכות שלמה (תפלה, פ"ט, אורחות הלכה, הערה 11 , עמ' ק"כ), שכתב, "וכשהיו התלמידים שואלים אם מותר להם לעיין בספר בשעת חזרת הש"ץ, כשבודאי יש עשרה עונין מלבדו, היה עונה בתוכחה מגולה; וכי הינו מתמיד בלמודו כל היום, עד כדי שחסר לו הלימוד בעת חזרת הש"ץ"

מלקט

מנחת יצחק

חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֶךָ(יח') – אֵיךְ דִּבֵּר הָעוֹרֵב עִם נֹחַ? וְאֵיךְ הֵבִין שִׂיחָתוֹ?

בְּשֶׁשּׁוֹן וּבְשִׂמְחָה בְּגִיל וּבְיִרְאָה הִתְחַלְּנוּ זֶה מְכֻבָּר בס"ד מָדוֹר חָדָשׁ אֲשֶׁר יַעֲסֹק אי"ה בַּסֻּגִּיּוֹת הַנִּלְמָדוֹת וְהַמְּפֹרָסָמוֹת אֲבָל כָּאן נִשְׁתַּדֵּל לְהָבִיא טַעַם נָכוֹן וְאֲמִתִּי שֶׁמֵּבִיא לְהִתְרַגְּשׁוּת רַבָּה וּלְהִתְפָּעֲמוּת בְּנֵימֵי הַנֶּפֶשׁ לַשּׁוֹמְעִים שֶׁמִּתְמַלְּאִים בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּלְרַחֵף כְּטֶפַח מֵעַל הַקַּרְקַע מֵרֹב הִתְלַהֲטוּת הַלֵּב לְאָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּמְקַבְּלִים כּוֹחוֹת מְחַדְּשִׁים לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ "חַדֵּשׁ כְּנֶשֶׁר נְעוּרָיְכִי" לְחַדֵּשׁ וּלְהִתְחַדֵּשׁ בְּעֶזְרַת צוּר עוֹלָמִים חַי הַחַיִּים אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל חָי הִנּוֹתֵן אִמְרֵי שָׁפֶר, וּבְכֵן מָה אָשִׁיב לַה' כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם ה' אֶקְרָא, אָשִׁירָה לַה' כִּי גָמַל עָלָי וְהִפְלִיא חַסְדּוֹ עִמָּדִי עַל אֲשֶׁר זַכַּנִי לִפְתֹּחַ צֹהַר לְעוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים וְאוֹר חָדָשׁ אוֹר מָתוֹק, גַּל־עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ. הִנֵּה סוּגְיָא אַקְטוּאָלִית בְּמִיָּחֵד לְיָמֵינוּ וְהִנֵּה כתב רבינו הרב יואל טייטלבוים זצ"ל הדברי יואל הסבר נפלא על אֵיךְ דִּבֵּר הָעוֹרֵב עִם נֹחַ וְאֵיךְ הֵבִין שִׂיחָתוֹ וקושית הרדב"ז איך דיבר הפר עם אלי', ולמה לא נזכר הנס בפסוק ויפתח ד' את פי הפר או את פי העורב, ויבואר עפימ"ש התבו"ש שהבאנו לעיל לפרש מאמר בן סירא בן אדם בדומה לו, והיוצא מדבריו דנשמה המגולגלת בבע"ח היא כשכל נבדל ויודעת ומשגת לענין מה שצריך לו לצורך תיקונו, וק"ז היש"מ זלל"ה בפרשת נח כתב בשם חכמי אמת, דאף דהנשמה המגולגלת באדם אינה יודעת וזוכרת בהיותה בגוף האדם, למה היא באה ולמי היתה בגלגול הקודם, אבל נשמה המגולגלת בבע"ח שאינם מדברים, יודעת וזוכרת משל מי היא, ואת אשר עותה ואת אשר נגזר עליה, וק"ז זלל"ה נתן ע"ז ב' טעמים חזקים, טעם א' טבעי וטעם א' חיובי עיי"ש שהאריך. ומעתה הנשמות האלו יש להם כח הדיבור, ואפשר להבין שיחתן, אלא שלאו כל אדם בבחי' זו להבין דיבורם, אלא הקדושים אשר בארץ, וגם ניתן לנשמות ההם מן השמים ההשגה, להבין מענה הצדיקים ז"ל, ומרן מהרח"ו אליהם, כמובא בכתבי האר"י ז"ל, שהעיד מה שראה בעיניו הקדושים אצל האר"י ז"ל, שדיבר עם הנשמות והם בקשו ממנו חיקון והוא נתן להם כפי הצורך לנשמתם.

מלקט

מנחת יצחק

"יְהַב לֵיהּ יְדֵיהּ, וְאוֹקְמֵיהּ" לֵב בּוֹעֵר וְכִסּוּפִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מֵהָאֲדְמוֹר מִקָּאמַרְנָא זצ"ל(לז)– סוד צֹהַר | תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה

הִנֵּה תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן זְכָה אוֹתָנוּ ה' יִתְבָּרֵךְ לְהוֹסִיף מָדוֹר חָדָשׁ שֶׁהִתְחַלְנוּ בס"ד זֶה מְכֻבָּר, שֶׁמַּטְּרָתוֹ הַפְּשׁוּטָה לְהַלְהִיב לִבּוֹת יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם גַּם בְּמַצָּבִים הֲכִי קָשִׁים וְנִסְיוֹנוֹת "שֶׁלֹּא נֵדַע" הַכֹּל לֹא מִדִּילִי אֶלָּא מֵהָרֵב הַגָּאוֹן הַמְּפֹרָסָם בַּגְּלֶה וּבַנִּסְתָּר בּוּצִינָא קַדִּישָׁא חֲסִידָא וּפְרִישָׁא בְּנָן שֶׁל קְדוֹשִׁים כקש"ת מוהר"ר יִצְחָק יְהוּדָה יְחִיאֵל סַפְּרִין זצ"ל אב"ד דק"ק קָאמַרְנָא בַּעַל "הֵיכַל הַבְּרָכָה וְ"אוֹצַר הַחַיִּים" וְעוֹד.. הָאֲדְמוֹ"ר מִקָּאמַרְנָא אִישׁ קָדוֹשׁ וְכָל רָז לֹא אָנִיס לֵהּ, שׁוֹפֵךְ אוֹר חָדָשׁ וּמְצַחְצֵחַ וְחִדּוּשִׁים שֶׁלֹּא שָׁמַעְתָּם אֹזֶן בִּיאוֹרִים נִפְלָאִים מְזֻוָּיוֹת שׁוֹנוֹת הַמְשַׁלְּהֲבִים אֶת הַלֵּב וּמְגַלִּים רַק טֶפַח מְאוֹר תּוֹרָתוֹ הַזּוֹרֵחַ תּוֹרַת אֱמֶת, וּבֶאֱמֶת שֶׁיֵּשׁ בִּדְבָרָיו הַרְבֵּה מַשָּׂגִים בַּקַּבָּלָה, וּדְבָרָיו דְּבָרִים עֲמֻקִּים, אַךְ הַחֵלֶק הָעִקָּרִי שֶׁנִּתְמַקֵּד בּוֹ בְּמָדוֹר זֶה הוּא לְשׁוֹנוֹ הַזָּהָב וְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל לְלֹא גְּבוּל, לְשׁוֹנוֹת שֶׁל עִידּוּד וּתְמִיכָה, הַכָּלָה רֹךְ וְלִטּוּף נְפָשׁוֹת פְּצוּעוֹת הַזְּקוּקוֹת כָּל כָּךְ לְיַחַס שֶׁל אַבָּא אוֹהֵב וְתוֹמֵךְ, וְנוֹטֵעַ תִּקְוָה,

וְהַתְּחָלָה חֲדָשָׁה. וְאוֹר חָדָשׁ מַפְּצִיעַ וּמְחַדֵּשׁ אֶת הַבְּרִיּוֹת בְּחַיּוּת חֲדָשָׁה וְלֵב שָׂמֵחַ, וּבְטוּחֵנִי שֶׁגַּם מִי שֶׁלֹּא מֵבִין בְּסוֹד הָעִנְיָנִים, יִמְצָא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשׁוֹ [וכ"ש מִי שֶׁכְּבָר בָּא בְּסוֹדָם שֶׁל דְּבָרִים] וְדֶרֶךְ סְלוּלָה לְהִתְחַדֵּשׁ לְנֵעֹר מֵעָלָיו אֶת כָּל הַצָּרוֹת וּכְבִרְיָה חֲדָשָׁה לְהִתְקָרֵב לְאַבָּא שֶׁבַּשָּׁמַיִם שֶׁאוֹהֵב אוֹתָנוּ אַהֲבָה שֶׁכְּמַעַט שֶׁבֵּן תְּמוּתָה לֹא יָכוֹל לִתְפֹּס וּלְהָכִיל, הָאַדְמוֹ"ר מַמָּשׁ מְלַוֶּה אוֹתְךָ יָד בְּיָד וּמַרְאֶה לְךָ אֶת הַדֶּרֶךְ לָצֵאת מֵהַצָּרָה שֶׁלְּךָ. וּלְהַדְבֵּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וּלְזוֹ מָה שֶׁכָּתַב בַּהַקְדָּמָה "קְחוּ סִפְרֵי וְהַסְתַּעְבְּקוּ בּוֹ וּבְמוּסְרֵי כִּי לְכָךְ נִבְרֵאתִי שֶׁנִּתְפַּשֵּׁט עַל יְדֵי הַחָכְמָה זֹאת בָּעוֹלָם עַל פִּי דִּרְכֵי מָרָן זוֹר שִׁבְעַת הַיָּמִים אֲמוּן מַפְלָא אֲמוּן מְכֻסֶּה רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ זוֹר הַמֵּאִיר זוֹר עֵינֵינוּ יִשְׂרָאֵל בֶּן שָׁרָה הָרִיבָ"ש טוֹב הַמֵּאִיר עֵינֵינוּ בְּאוֹרוֹ נֵגֶד עַד כִּיאַת יוֹנוֹ וְאַחֲרֵי תַּלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים מַסְמְכִים מָרָן הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה הַסְמוּךְ מְאֻחָיָה הַשִּׁילֹנִי הַנְּבִיא וְזוֹם יַקְשָׁה לְךָ אֲחִי עַל אֲרִיכוּת דִּבּוּרִים שֶׁהֲכֵרַח לִי מִצַּד הַמְּנַגֵּד לְהַזְפִּיר כֹּחַם שֶׁלְּנִי נִסְמָךְ מִשֶּׁלָּהּ גְּדוֹלֵי עוֹלָם וְאֵין בִּי פַּחַד מִשּׁוּם פֶּגַע וְנֶגַע כִּי כֹּחִי רַב וְעָצוּם כְּאַרְיֵה פַּקִּיחַ וְהַכְּרֵחַ לִי לְכַתֵּב כֵּן וְתָדוּנוּ אוֹתִי לְכַף זְכוּת וְאֲנִי מֻסְמָךְ רְבִיעִי לְמָרָן הָרִיבָ"ש זוֹר אֲנִי בָּזֶה הָרִבָ"ש וְהַרִבָ"ש לֹא יַגְנֶה": וּמֵעַתָּה, יֵשׁ לְהִתְחַזֵּק וּלְהוֹסִיף קְדֻשָּׁה וּבִפְרָט בַּזְּמַן הַזֶּה בִּימִים קְשִׁים יְמֵי צַעַר לְעַם יִשְׂרָאֵל וְהַדְּבָר הִיחִידִי שִׁיעוּר זֶה לְנַצֵּל הַזְּדַמְּנוּת פָּז זֹאת לְהַתְאַמֵּץ וּלְהִתְקָרֵב אֶל ה' יִתְבָּרֵךְ. בְּסִיּוּם כָּל מַאֲמָר נִשְׂתַּדֵּל לְסַכֵּם אֶת דִּבְרֵי הָרַב כְּדֵי שֶׁנּוּכַל לָצֵאת עִם "פֵּעֶקָאלֶע" וְה' יִהְיֶה בְּעֶזְרֵנוּ. זוֹ הַהַקְדָּמָה תִּשָּׁאֵר בְּכָל שִׁבּוּר, אַז אִם אַתָּה כְּבָר מַכִּיר, פְּשׁוּט דְּלֵג לְעִיקַּר הַתּוֹכֶן ... וְהַפַּעַם... **סוד צָהַר | תַּעֲשֶׂה לְתֵבָה** עַל קֹלָה הַמְּזֹגָה: מֵהֵיכַל הַבְּרָכָה מַאֲמָר שֶׁהוּא כָּרֵב בְּחֶלְקוּת הַלִּמּוּסוֹ מַסְבִּיר בְּטוּב טַעַם אֶת כָּל "הָעִנְיָנִים" שֶׁנִּמְנוּ בְּאוֹתִיּוֹת הַסְּתָנוּת הַסְכִּיתוּ וְשָׁמְעוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם. וְהַפַּעַם ...

צָהַר | תַּעֲשֶׂה לְתֵבָה וְאֶל־אַמָּה תְּכַלֶּנָּה מִלְּמַעְלָה פֵּרַשׁ מָרָן הַקָּדוֹשׁ הָרִיבָ"ש טוֹב שֶׁתַּמְשִׁךְ אוֹר אֵין סוֹף לְתוֹךְ הַתֵּבוֹת שֶׁיִּהְיוּ הַדִּבּוּרִים וְהָאוֹתִיּוֹת וְהַתֵּבוֹת מְאִירִין בְּאוֹר אֵין סוֹף בְּהֶרְגֵּשׁ גָּדוֹל בְּמָה שֶׁתִּכְלֹל עַצְמְךָ עִמָּהֶם וּמִבְּאָר בִּדְבָרֵי מָרָן האר"י צָהַר יְסוֹד דְּאִמָּא פְּתוּחֵי חוֹתָם שֶׁמִּשָּׁם יוֹצְאִין הָאוֹתִיּוֹת וְהַתֵּבוֹת שֶׁיִּהְיוּ מֵאִירִין כְּמוֹ שֶׁרְשָׁן **אוֹתִיּוֹת שֶׁל אֵשׁ**. וְיָדוּעַ סוֹד יְסוֹד אִמָּא בְּסוֹד אָלֶף לָמֶד שִׁין דָּלֶת יוֹד אָלֶף אָלֶף אָלֶף הֵא אָלֶף הֵא יוֹד אָלֶף הֵא יוֹד הֵא בְּסוֹד תקי"ח לְךָ שִׁבְעָה שִׁבְעָה וּמְבֹאָר בְּסוֹד שַׁדַּי דָּם וְהֵן מִסְפַּר צֹהַ"ר תעש"ה לתב"ה: וְאֶל־אַמָּה תְּכַלֶּנָּה נוּן דְּגוּשָׁה וְסוֹד אַמָּה עַיִן לק"ת ישעי"ה כִּי הוּא קָן הַמְּדָה הַהוֹלֵךְ וּמִתְפַּשֵּׁט וְיוֹרֵד וְאוֹמֵר עַד כָּאן וּמִדָּה זֹאת נַעֲשִׂית בְּסוֹד דַּעַת וּבִינָה בְּסוֹד אהו"ה אהי"ה אַךְ טו"ב לישר"אל שֶׁכֵּן בִּינָ"ה דַּעַת בְּמִסְפַּר ישרא"ל וְעִם שְׁמֹנֶה אוֹתִיּוֹת שֶׁלָּהֶן יַעֲלֶה אמ"ה שֶׁהַשְּׁמוֹת אֵלּוּ הֵם אַמָּה הַמּוֹדֶדֶת הַשֶּׁפַע וְזֶה סוֹד וְשָׁמַיִם בְּזֵרֶת תִּכֵּן דְּזֵרֶת סוֹד אַמָּה הֵם נש"ב שֶׁכֵּן אֶלֶף מ"ה יַעֲלֶה חֲמִשִּׁים שַׁעֲרֵי בִּינָה שֶׁהֵם כְּלָלוּת זו"נ חֲמִשִּׁין אֶתְוָן דק"ש וּבְחִינוֹת אַמָּה חֲמִשִּׁים שַׁעֲרֵי בִּינָה דַּגְמַת אָדָם הַמַּנִּיחַ הָאַמָּה עַל מָקוֹם שֶׁיִּרְצֶה לִמְדֹּד וּמוֹדֵד. וּבְעוֹד אוֹתוֹ הָאַמָּה מַנָּח שָׁם נִכָּר הַמִּדִּידָה וּבְהִסְתַּלֵּק מִשָּׁם הָאַמָּה אֵינוֹ נִכָּר שֵׁם הַמִּדִּידָה. אַךְ מִסְתָּמָא אָנוּ יוֹדְעִין אַחַר הַמִּדִּידָה כַּמָּה אַמּוֹת יֵשׁ בְּכָאן וְאֵינָם נִכָּרִין בָּהּ וְסוֹד זֶה אִם הָיָה תָּמִיד נִרְשָׁם שָׁם מִדִּידָה זֹאת לֹא הָיָה שׁוּם צֹרֶךְ אֶל תְּפִלָּתֵנוּ וּמַעֲשֵׂינוּ כְּלָל. אַךְ עַתָּה הַכֹּל תָּלוּי בְּמַעֲשֵׂינוּ כִּי כַּאֲשֶׁר נַעֲשֶׂה מִצְוֹת אוֹ לְהִתְפַּלֵּל אָז אוֹתָהּ הַמִּדָּה אַמָּה תָּמִיד שָׁם וּמְאִירָה שָׁם כְּטַעַם שָׁמַיִם לֹא זָכוּ בְּעֵינֵי הַבִּינָה אִמּוֹ וְתָמִיד נִרְאֶה לָהּ שֶׁעֲדַיִן צָרִיךְ תִּקּוּן וְלָכֵן מַשְׁפַּעַת עָלָיו בְּאוֹר הַמַּקִּיף וּבְאַמָּה שֶׁל בִּנְיָן וְזֶהוּ וְאֶל אַמָּה אֶלֶף מ"ה חֲמִשִּׁים שַׁעֲרֵי בִּינָה תְּכַלֶּנָּה נוּן דְּגוּשָׁה לְהַרְגִּישׁ הַסּוֹד שֶׁל נוּן שַׁעֲרֵי בִּינָה וּתְכַלֶּנָּה מִלְּשׁוֹן מִדָּה כָּל מְלֹאָהּ וְכָל בִּשְׁלִישׁ כְּטַעַם לֹא־תִכְלֶא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי שֶׁלֹּא תִּמְדֹּד רַחֲמֶיךָ שֶׁיִּהְיֶה מְכֻוָּן מִמֶּנּוּ אַף שֶׁבֶּאֱמֶת וֶנְתַּן וְזֶהוּ וְאָז וְרַחֲמִים וְאָז וְרַחֲמֶךָ אעפ"כ לֹא תִּמְדֹּד מְכֻוָּן כִּי רַחֲמָיו לֹא כָּלוּ בְּמִדָּה יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ וְזֶהוּ וְאֶל־אַמָּה תְּכַלֶּנָּה כִּי תֵּבַת נֹחַ בְּסוֹד וְשָׁמַיִם בְּזֵרֶת נִמְדֶּדֶת בְּאַמָּה וְהָאַמָּה מְאִירָה עֲלֵיהֶם וְסוֹד תְּכַלֶּנָּ"ה מִלְּמַעְלָ"ה בְּסוֹד עֶשֶׂר פַּעַם יוֹד הֵי וָיו הֵי וּפֶתַ"ח הַתֵּב"ה בְּסוֹד שֵׁם שקוצי"ת וְנִמְסַר ה"פ וּפְתַח דִּין וּפָתַח אֹהֶל מוֹעֵד תֵּשְׁבוּ וּפָתַח הַצָּלָע לְמַגָּפָה וּפָתַח אֶחָד לְדָרוֹם וּפָתַח הַבַּיִת לְדִלְתוֹתָיו הַפְּנִימִיּוֹת ד"ה ב"ד יְחֻזְקֵאל מ"א דְּרֹשׁ אָחִי וְקַבֵּל שָׂכָר :

מָה־אָהַבְתִּי תּוֹרָתֶךָ – מַדּוּעַ סֵרֵב נֹחַ לָצֵאת מִן הַתֵּבָה?

וְאַמְרָן"ל במד"ר כְּשֶׁאָמַר לוֹ הַקָּבָ"ה לֹא צֵא מִן הַתֵּבָה לֹא קִבֵּל עָלָיו לָצֵאת, אָמַר אֵצֵא וְאֶהְיֶה פְּרֵה וְרָבֶה לַמְּאֵרָה, עַד שֶׁנִּשְׁבַּע לוֹ הַקָּבָ"ה שֶׁאֵינוֹ מֵבִיא מַבּוּל לָעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר (יְשַׁעְיָ' נ"ד) כִּי מֵי נֹחַ זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲבֹר מֵי נֹחַ, וְלִכְאוֹרָה הֲרֵי מְבֹאָר בְּדִבְרֵיהֶם ז"ל שֶׁהִתְפַּלֵּל נֹחַ הוֹצִיאָהּ מִמַּסְגֵּר נַפְשִׁי וְאֵיךְ אַחַר שֶׁהִרְשָׁה לוֹ הַקָּבָ"ה לָצֵאת לֹא קִבֵּל עָלָיו? וְאֶפְשָׁר שֶׁטַּעְמוֹ הָיָה לְהִתְפַּלֵּל שֶׁיִּשְׁתַּנֶּה מַצַּב הָעוֹלָם לְטוֹבָה, וְלֹא יִהְיֶה גְּזֵרַת מַבּוּל עוֹד לְעוֹלָם, וע"כ סֵרֵב לָצֵאת עַד שֶׁנִּשְׁבַּע לוֹ הקב"ה שֶׁלֹּא יָבִיא עוֹד מַבּוּל לָעוֹלָם, וְגַם זֶה הָיָה בְּגֶדֶר נִסָּיוֹן, שֶׁאַעַ"פ שֶׁהָיָה בְּצָרָה גְּדוֹלָה בַּתֵּבָה כַּמְּבֹאָר בְּמִדְרָשֵׁי חָז"ל, שֶׁהָיָה גּוֹנֵחַ דָּם מִטְּרַח הַבְּהֵמוֹת וְחַיּוֹת, וּכְבָר הֵרְשָׁה לוֹ לָצֵאת, אעפ"כ סֵרֵב וּמָסַר נַפְשׁוֹ, וְהִרְבָּה בִּתְפִלָּה עַד שֶׁנִּשְׁבַּע לוֹ הקב"ה שֶׁלֹּא יָבִיא עוֹד מַבּוּל לָעוֹלָם. וז"ש בְּמִד"ַר קֹהֶלֶת הַנָּ"ל הַחָכְמָה תָּעֹז לְחָכָם זֶה נֹחַ, מֵעֲשָׂרָה שַׁלִּיטִים מִי' דּוֹרוֹת מֵאָדָם וְעַד נֹחַ, וּמִכֻּלָּם לֹא דִּבַּרְתִּי עִם א' מֵהֶם אֶלָּא עִמְּךָ שֶׁנֶּאֱמַר וַיְדַבֵּר אֱלֹקִים אֶל נֹחַ צֵא מִן הַתֵּבָה, וְכָמַ"ש בזה"ק שֶׁנִּתְיַחֵד אֵלָיו הַדִּבּוּר בִּלְשׁוֹן חִבָּה שֶׁנֶּאֱמַר וַיְדַבֵּר אֱלֹקִים אֶל נֹחַ, וּבְכֻלָּן לֹא נִזְכַּר דִּבּוּר אֶלָּא אֲמִירָה , וְאַף נֹחַ לֹא זָכָה לָזֶה אֶלָּא בִּיצִיאָתוֹ מִן הַתֵּבָה וְזָכָה לְזֶה לְצַד שֶׁעָמַד בְּנִסָּיוֹנוֹ, וע"כ הָיָה הַדִּבּוּר אֵלָיו מֵהבוי"ת בְּלִי שָׁלִיחַ, וְאֶפְשָׁר שֶׁג"ז הָיָה לְצַד הַנִּסָּיוֹן שֶׁלֹּא רָצָה נֹחַ לָצֵאת מִמַּאֲסַר הַתֵּבָה עַד שֶׁיִּשְׁמַע מֵהַקָּבָ"ה לְבַדּוֹ בְּלִי שָׁלִיחַ שֶׁהִרְשָׁה לוֹ לָצֵאת, וְזֶה הוֹרָאָה עַל לֶעָתִיד בַּגְּאֻלָּה הָאַחֲרוֹנָה, דְּעַד שֶׁלֹּא יִשְׁמְעוּ מִפִּי הקב"ה לְבַדּוֹ לֵאמֹר לָאֲסוּרִים צֵאוּ אֵינָם רַשָּׁאִים לָצֵאת, וּגְאֻלָּה הָעֲתִידָה יִהְיֶה עַל בְּחִינָה זוֹ ע"י הַבּוֹי"ת לְבַדּוֹ וְלֹא ע"י שְׁלוּחֵי בָּשָׂר וָדָם כְּדַאִיתָא בַּמִּדְרָשׁ, וּפְדוּיֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא וּפְדוּיֵי ד' יְשׁוּבוּן וכו', לְשֶׁעָבַר הֱיִיתֶם נוֹשְׁעִים ע"י בָּשָׂר וָדָם, לְפִיכָךְ לֹא הָיְתָה גְּאֻלַּת עוֹלָם, אֲבָל לֶעָתִיד ע"י הַקָּבָ"ה לְבַדּוֹ תִּהְיוּ נִגְאָלִים וְיִהְיֶה גְּאֻלַּת עוֹלָם, וְיַעַמְדוּ יִשְׂרָאֵל בַּנִּסָּיוֹן כַּמְּבֹאָר בִּילְקוּט יְשַׁעְיָ' (סִימָן מ') שֶׁלֹּא יִשְׁמְעוּ לְדִבְרֵי הַנְּבִיאִים וְאֲבוֹת הָעוֹלָם שֶׁיָּבוֹאוּ לְנַחֲמָם, עַד שֶׁיָּבוֹא הקב"ה לְנַחֲמָם שֶׁנֶּאֱמַר נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹקֵיכֶם (וְעַיֵּן בְּקוּנְטְרֵס עה"ג ועה"ת בְּאוּר דִּבְרֵי הַיְלְקוּט הנ"ל).בָּזֶה יִתְבָּאֵר דִּבְרֵי הַמִּדְרָשׁ נֹחַ נֹחַ בעוה"ז וּבְעוֹה"ב , אָמַר הַקָּבָ"ה כְּשֶׁנָּבוֹא לְנַחֵם אֶת יְרוּשָׁלַיִם בְּנֹחַ הַצַּדִּיק אֲנִי נִשְׁבַּע לָהּ שֶׁאֵינִי מְשַׁעְבֵּד אֶת יִשְׂרָאֵל עוֹד , שֶׁנֶּאֱמַר כִּי מֵי נֹחַ זֹאת אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲבֹר מֵי נֹחַ עוֹד עַל הָאָרֶץ כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְּצֹף עָלַיִךְ וּמִגְּעָר בָּךְ .וְלִדְרָכֵינוּ יִהְיֶה בְּחִינַת הַגְּאֻלָּה כְּדֶרֶךְ שֶׁהָיָה בְּנֹחַ, שֶׁהָיָה ע"י הַבּוֹי"ת בְּעַצְמוֹ, וא"ל צֵא מִן הַתֵּבָה וְנִשְׁבַּע לוֹ שֶׁלֹּא יָבִיא עוֹד מַבּוּל, וּבְבֹחִי' זו יִהְיֶה נֶחָמַת יְרוּשָׁלַיִם, וְכָאן מְבֹאָר בְּחִינַת הַגְּאֻלָּה בְּאִיזֶה אֹפֶן תִּהְיֶה וּבְאִיזֶה אֹפֶן נִהְיֶה רְאוּיִים אֵלֶיהָ, וְכֵן הָיָה בִּגְאֻלַּת מִצְרַיִם וְלֹא מָרוּ אֶת דִּבְרוֹ כְּמוֹ שֶׁפֵּרַשְׁנוּ לְעֵיל, וְאִלּוּ הִנָּעֲנוּ לִבְחִינָה זוֹ כְּבָר הָיִינוּ נִגְאָלִים בְּלִי סָפֵק, אֶלָּא שֶׁבְּעוֹה"ר אֵלּוּ הַמְמַהֲרִים לָצֵאת הֵם הֵם מְעַכְּבִים אֶת הַגְּאֻלָּה, וְכָל הַצָּרוֹת בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת הֵם הַמָּה הַגּוֹרְמִים לְיִשְׂרָאֵל וְעַל שְׁכְמָם עוֹנָתָם יִשְׂאוּ, וְהַשֵּׁי"ת יִתֵּן בָּנוּ דַּעַת אֲמִתִּית שֶׁנְּצַפֶּה רַק לְהבוי"ת לְבַדּוֹ עַד שֶׁיְּשַׁלֵּחַ דְּבָרוֹ וְיוֹצִיאֵנוּ מִמַּאֲסַר גָּלוּתֵנוּ, וְנִזְכֶּה לִרְאוֹת בְּנֶחָמַת צִיּוֹן וּירוּשָׁלַיִם וּלְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּשִׂמְחָה וּבְנַחַת בְּהִתְגַּלּוּת כְּבוֹד שָׁמַיִם עָלֵינוּ בב"א.

שַׁבָּת שָׁלוֹם

כָּתַב וְעָרַךְ יִצְחָק אַרְיֵה בֵּס הַלֵּוִי – 055-6772044 הֶעָרוֹת וְהָאָרוֹת יִתְקַבְּלוּ בְּבְרָכָה גַּם לְמֵייל izhakhalevi@gmail.com לְקִבְּלַת הָעָלוֹן בַּמֵּייל שִׁלְחוּ בַּקָּשָׁה לְמֵייל. מוּתָּר לְהַעְתִּיק וּלְצַלֵּם
וְאַדְּרַבָּה מִצְוָה לְזַכּוּי הָרַבִּים. "שִׂגִּיאוֹת מִי יָבִין" אִם מָצָאתֶם טָעוּת – נִשְׂמַח אִם תְּעַדְּכְנוּ אוֹתָנוּ וּנְתַקֵּן בַּמַּהֲדוּרָה הַבָּאָה אי"ה נִתַּן לְהַשִּׂיג אֶת מִנְחַת יִצְחָק בְּכַמָּה מוֹקְדִים: בְּבְנֵי בָּרָק: בְּרָמַת אֶלְחָנָן בְּבֵית הַכְּנֶסֶת הַמִּרְכָּזִי, בְּבֵית הַכְּנֶסֶת מְצָדָה ,בְּיִשִׁיבַת נְתִיבוֹת חַיִּים ,בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ זוּטְשְׁקֶה וּבְאִיצְקוֹבִיץ נִתָּן לְהַקְדִּישׁ לְשִׂמְחוֹת לְהַצְלָחָה לִרְפוּאָה וּלְעִלּוּי נִשְׁמַת... נִשְׂמַח לְקַבֵּל תְּגוּבוֹתֵיכֶם ...
חדש ! ניתן להוריד את העלון מאתר אוֹפִּים יְהוּדִי (גִּלְיוֹנוֹת) https://gilyonot.jewishoffice.co.il בכתובת וּבְדִרְשׁוּ https://www.dirshu.co.il בעלונים והורדות

לזיווג הגון

נחום מאיר בן רבקה
משה חיים בן מרים
ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל

לרפואה שלמה והחלמה מהירה

עדיאל אריה בן שרה
מיכל בת שרה
יצחק אריה בן טובה
יצחק לוי בן אסתר
יקותיאל בן לאה

לשלחת

ערן משה בן שולמית
עדיאל אריה בן שרה
זבולון יהודה בן רבקה
אליהו אלעזר בן צפרה
מיכל בת שרה

מו"ר הרה"ג מרן הרב עובדיה יוסף בן גורגיה זצ"ל
שמריהו יוסף נסים בן בתיה זצלה"ה
רחמיאל גרשון בן צבי יהודה זצלה"ה
חיים בן נתן (בן סניור)זצלה"ה
מו"ר יגאל בן אריה ז"ל
יוסף בן מרתה ז"ל אפרים בן יצחק ז"ל
יעקב בן יצחק ז"ל משה בן יצחק ז"ל

לעלוי נשמת

מו"אַ
צבי בן ישראל ליפא ז"ל
נ.ל.ב.ע. ז' טבת תשנ"ח
מרת אמי טובה בת יצחק ז"ל
נ.ל.ב.ע. ב' אייר תשע"ו
אורנה שושנה בת צפורה ז"ל
רחל בת סופיה ז"ל

לרפואה שלמה והחלמה מהירה לכל החולים והפצועים

לעילוי נשמת כל הנשמות הטהורות שנרצחו הי"ד

מלאכים הקדושים, אנא בקשו מ ה' לשוב הביתה לפתוח דלת. שכל החוטפים יוחזרו הביתה בריאים ושלמים